

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1996. augusztus

Ára: 38 Ft

II. évfolyam, 8. szám

Szabó Imre

Fohász, augusztus 15-én

Boldogasszony Anyánk
 Régi nagy Pátrónánk,
 Védjed most is néped,
 Szent István királyunk
 Felajánlott Néked.
 Ezer éve néz fel
 Reád Magyarország,
 Aminek sírhalmát
 Már sokszor megásták.
 Tatár, török, német
 Magának akarta,
 Tündöklő koronád
 Lehullott a porba,
 Tudjuk vétkeinkért
 Megérdemeltük ezt,
 Kérjed szent Fiadat
 Nézze el bűnünket.
 A Te fohászodat
 Nem veti meg soha,
 Segítsed népedet
 Az örök Hazába.
 Most e nagy bajunkban
 Kérünk, hogy ne vess meg,
 Vedd el országunkról
 Ezt a nagy ínséget!

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata
a Szentandrás Híradó és a Hunyadi M.S.E.

1996. augusztus 19-én

MILLECENTENÁRIUMI ÜNNEPI ÉS SPORTNAPOT RENDEZ

PROGRAMOK:

- 9.00 óra: Nyilvános ünnepi testületi ülés - Millecentenáriumi emléktábla avatással a községházán
- 10.00 órától: SZENT ISTVÁN KUPA kispályás labdarúgó villámturné. Nevezési díj: 1.500 Ft/csapat (1 csapat max. 15 fő) Nevezni lehet: augusztus 10. 10 óra Ambrus Zoltán sportköri elnöknel a nevezési díj befizetésével illetve a csapat névsorának beadásával (Jgazolt játékosok nem nevezhetők!) Döntő: 16 óra
- 11.00 órától: Úszóversenyek (Körös átúszás oda-vissza; Hosszútáv úszás új hídig és vissza; stb.) Nevezés: Fabó Istvánnál a helyszínen
- 14.00 órától Öregfiúk kajakos sprintverseny - Nevezés: Fabó Istvánnál a helyszínen
- 18.00 óra: Vadászok - Iparosok barátságos mérkőzés
- Egész nap folyamatosan
- Sör és üdítő horgászat
  - Kerékpáros ügyességi versenyek
  - Gyermek ügyességi versenyek (zsákba futás, célbadobás, stb.)
  - „Szentandrás legerősebb embere” verseny
  - Motorcsónakázás (díjazás ellenében)

Mutatványok, bazár, büfé. BOGRÁCSOS ÉTELEK!
 TOMBOLA NYEREMÉNYEK: gáztűzhely (4 égős földgázhoz); páraelszívó; olajsütő; háztartási robotgép; és további értékes nyeremények Húzás: 17.00 órakor

TOMBOLA JEGYEK MOZGÓÁRUSOKNÁL KAPHATÓK!

A tartalomból

- Pusztulunk vagy megmaradunk? ..... 2. oldal
- Gazdasági túlélésünk esélyei ..... 4. oldal
- Vatikáni állásfoglalások a jázszentandrás
templom freskóiról ..... 7. oldal
- Exkluzív interjú Komlósi Ildikó világhírű
operaénekesnővel ..... 8. oldal
- Békalencse ..... 10-11. oldal
- Wichmann Tamás üzenete ..... 17. oldal

Pusztulunk vagy megmaradunk?

A magyar jövő kezdetén István király egyszerre szervezte az államot és az egyházat. Az ő elképzelésében a királyság ráépült az egyházra, az egyház pedig az államra. István király világosan látta, hogy az „isteni törvények mint örök érvényű erkölcsi érték az emberi együttélés normái, egyben az állam létének és működésének alapelvei.”

Az országot komoly alapokra akarta helyezni István király, hogy népének biztosítani tudja a háboríthatatlan életet. Az államalapításhoz központosított hatalomra, jó gazdasági és társadalmi fejlettségre és megtartó ideológiai háttérre van szükség. Sikerült is neki ezt biztosítani és az európaiságot örökségként hagyta nemzetére. A Szent István-i örökség hármas: hősiességre nevelő nemzeti öntudat, keresztényi hit és erkölcs, és az európaiság. Személyes példaként áll ma is előttünk Szent István keresztényi elkötelezettsége, életszentsége, bölcsessége, magyarságtudata és európaisága. 41 évig uralkodott. Utat nyitott az ő népének Európa felé, s egyben nemzetközi kapcsolatokat ápolt. A millicentenárius évében hazánk évszázadaira emlékezünk, a sikerekre és a fájdalmakra, a szenvedésekre. Emlékezünk arra, hogy ez a nép hős volt, túlélte minden szenvedést. Miért? Mert kötődött az Istenéhez, magyarságához és hazájához. Az egyház sohasem nevelt nacionalistákat, nem nevelt fajgyűlöletre, hanem olyan hazafiakat nevelt, akik készek voltak áldozatra hitükért és hazájukért. Az egyház arra törekedett a nevelés terén, hogy olyan ifjakat adjon az országnak, akik képesek lesznek az országot megtartani az európai népek közösségében. Az iskoláikban a haza

szolgálatára, a hit védelmére, a hontalanok befogadására, értékeink megőrzésére s a kulturált életre neveltek. Az egyház mindig a magyar jövőt szolgálta. Az egyház ma is ezt szeretné tenni. Szent István királyra gondolva, ma az ősi ének juthat eszünkbe: „Veszni indult István öröksége.” Ha veszélybe kerül egy ország nemzeti öntudata, vallási élete, akkor az ország jövője kerül veszélybe. Ehhez nem kell mást tenni, mint szétverni a veretes iskoláinkat, idegen eszmékkel megfertőzni a tudatot, a nép ellenségeinek kell nevezni a művelt embert, a vallásos élet formálóit. Negatív hősöket kell állítani a fiatalok elé, a családi élet szentélyébe be kell vinni az erőszakot. El kell lehetetleníteni a magyar egyházakat. Az utóbbi két évben változatlan összeget kapnak az egyházak az iskoláik működtetésére. Nem véletlen nyilatkozta Gyulai Endre Szeged-csanádi püspök, hogy „iskoláink a csőd szélére jutottak”. A kormány szerződészegő. A történelmi egyházak ez év májusában az állam vezetőinek felsorolták a megállapodások pontjait, melyet az egyház eddig pontosan betartott, ellentétben az állammal.

Az 1994-es választások alkalmával az új kormány, „az egyházak tevékenysége kiteljesedésének elősegítését” ígérte. Egyetlen egy felelős beosztású egyházi vezető nem lehet néma, amikor látja a nemzet pusztulásának folyamatát. Nem mehet el olyan liberális abortusztörvény mellett szóltanul, mely törvény az ország, a nemzet pusztulásához vezet. Negyven év alatt 5 millió magyar élettől vonták meg a világrajövetel jogát. S mindez annak következménye, hogy az írott törvények helyett, az

ésszerűség hamis törvényét ültették a szívekbe. Az ateista, kommunista erkölcs folyamatosan ostromolta és rombolta az erkölcsiséget, a vallást. A mának élés hamis lelkületét ottották be a felnövekvő nemzedékbe. Az anyagelvűség, a mohó étvágy, az önzés és a kényelem lett úrrá nemzetünkön. Falvaink elnéptelenednek, az emberek között sok a depressziós, és önmagát megsemmisítő. A szentségi házasság helyett „közüzemmé” lett a házasság intézménye, ezért oly nagyarányú a házasságok szétesése s így jutunk el oda, hogy szörnyű közönnyel viseltetnek a meg nem született élettel szemben.

„Milyen országban élünk?” - tette fel a kérdést minap az egyik újságíró. A válasz nagyon világos. Olyan országban, mely ország vezetőinek nincsenek hagyományai, nincsenek szokásai, tehát a millicentenárius évében ünnepelni sem tudnak. Ünnepelni csak az arra méltó és felkészült ember képes.

Olyan országban élünk, amikor az SZDSZ vezette kulturális tárca iskolákat zárat be, tanáro-

kat átképeztet üzletkötőnek - pedig ők tanítani akarnak! -, mert ez a hivatásuk!

Olyan országban élünk, ahol a tanterekben lassan nem tudnak fűteni majd a tél folyamán, s a tankönyv csomagot nem tudják megfizetni.

Olyan országban élünk, ahol nem szabad betegnek lenni, nem szabad kórházba menni!

De olyan országban élünk, melynek népe béketűrő, vendégváró, hagyományörző és magyarnak lenni küldetés.

Jogos tehát az aggodalom! Kérdés, hogy lesz-e magyar jövője gyermekeinknek? Nem úszómedencével ellátott luxusvillákra gondolunk, hanem arra, hogy lesz-e nekik majd munka, családi otthon, kiegyensúlyozott harmónikus házasság, olyan tisztas munkabér, melyből felnevelhetik gyermekeiket, akár hármat is.

A magyar nép sok szenvedése és történelmi katasztrófák ellenére is mindig képes volt talpraállni, jövőt építeni és megmaradni, mert Szent István örökségétől sohasem tért el. A jövőnk formálása rajtunk múlik!

(es)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Elcsitul a szív, mely értünk dobogott,
pihen a kéz, mely értünk dolgozott.
Aki szeretett, az soha nem feled, mert
Te túléléd az őszt és a telet.
Számunkra Te sosem leszel halott,
örökké élni fogsz, mint a csillagok.”

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, akik férjem, édesapánk, nagyapánk

BAGI IMRE

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétükkel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

SZENTANDRÁSI HEGYITÚRA

...ahogy egy felnőtt látta

Egy hét a templom tövében

- Nem csoda, hogy ennyi madár van, itt olyan kedvesek az emberek - mondja a hét éves Nóri távozóban.

Persze nehéz visszatartani a kérdést: mi az összefüggés a madarak száma és az emberek jósága között? De ha sikerül, akkor eltöprenghetünk rajta, vajon hány ehhez hasonló, a hétköznapi valóságba bezárkózott felnőtt számára érthetetlen logikájú gondolat született meg az utóbbi napokban a templom tövében a békésszentandrászi parókia udvarán és összes termeiben.

Az éppen száradó vagy már a falakat díszítő festmények, az apró kezek sugárzását örökre magukba záró agyagfigurák, a bábuvá formált textil és papírdarabkák azt mutatják, nem múlt el hiába ez a hét, a református gyülekezet szeretethete. Vendéghét. Így nevezi ezt a szőke Erika, aki a hollandiai testvérgyülekezet vezetője Bram Verhoeff szavait tolmácsolja. Mert tulajdonképpen egy nagyelkű vendégeskedésnek köszönhető, hogy a gyerekek valami „olyasmibe kóstolhattak bele, ami a templom hideg falai között érthetetlen prédikációt tartó, szigorú tekintetű pap” megszokott fantáziaképe helyett egészen más színt mutat a vallásról. Pirosat, sárgát, kéket, zöldet, barnát, a lélek melegségét. Bram, aki láthatóan nehezen éli meg a nyelvi kontaktus hiányát, hazatérve, szemét behunyva egy nyugodt sarokban, felidézve a gyerekek munkáit, dalait, kacagását, biztosan minden szót megért majd.

Most egy kicsit nehéz áttekinteni a helyzetet. Kint és bent

szinte minden négyzetméteren valami nagyon fontos dolog történik. Az üstben kukorica fő, az asztalon mécsfényű vár épül, amott a résztvevők kézyomatait örökítik meg éppen, itt pedig az együttlét emléklapjai készülnek. Pentaller Attila a gyülekezet lelkésze alig tud időt szakítani a beszélgetésre.

- Nem tudtuk volna megcsinálni mindezt, ha nem érkeznek hozzánk a holland fiatalok, felrakodva ötletekkel, festékekkel, eszközökkel. Korábban két ízben is járt nálunk a gyülekezet vezetője, így alakult ki a kapcsolat. Azt hiszem nyugodtan kimondhatom, sikeres volt a bibliai hét. Ahhoz képest, hogy körülbelül 20-30 gyerekre számítottunk, az utolsó napra ötvennél jóval többen lettünk, mindenki jól érzi magát. Sokat segítettek a mi gyülekezetünk tagjai is. Teát főznek, süteményt, gyümölcsöt hoztak, nem szenvedtünk hiányt semmiben.

- Engem az összetartásuk ragadott meg, mindent beleadtak, hogy mi itt jól érezzük magunkat - árulja el Szilvia, aki már nagylánynak számít a csapatban, hiszen elsős gimnazista.

A délelőtti foglalkozásoknak vége, ebéd előtt énekelve imádkoznak, majd halkán nyamognak. A szőlőlugas zöld vesszőin érett szőlőfürtök lógnak csábítóan. Egy szem sem hiányzik belőlük.

- Mondta valaki a gyerekeknek, hogy nem szabad a szőlőhöz nyúlni?

- Nem. - néz rám értetlenül a lelkész.

Majdnem megértettem a madarak rejtélyét.

Keserű Zsuzsa

...és gyerekszemmel

1996. augusztus 4-én vasárnap Hollandiából hét vendég érkezett hozzánk. A református parókia szálltak meg. Foglalkozásokat szerveztek, amelyekkel játékosan mutatták be Istent, Jézust és csodáikat. Délelőtt 9.30-tól délután 4 óráig hangos gyerekzsivaj hallatszott a parókia kertjéből. Ha csend volt, az azt jelentette, hogy a játék bent folytatódott. Sokat játszottunk, festettünk, rajzoltunk, agyagoztunk, ügyeskedtünk...

Minden nap végén imádkoztunk, megköszöntük Istennek,

hogy itt lehettünk és kértük, hogy holnap is itt lehessünk.

Vendégeink nagyon kedvesek és segítőkészek voltak. Velük angolul, németül és kézzel-lábbal beszélgettünk.

Reméljük, hogy jövőre is ellátogatnak hozzánk!

Köszönjük nektek a szép napokat: Bram Verhoeff, Alie Verhoeff, Marieke Kodde, Christa Lok, Annemik Akkerman, Jelle Bezemer, Klaas Roelf Baas. Köszönet még azoknak, akik nélkül ez a tábor nem jöhetett volna létre...

a résztvevő gyerekek
(részlet a faliújságról)

Köszönet

Ezúton köszönjük meg mindazok segítségét, akik természetben és pénzügyi adományaikkal segítettek a gyermekhét megrendezését, valamint az előkészítésben a hét folyamán végzett áldozatos munkáját: Gelencsér Istvánné

Ibolya, Gergely Ferenc Barnabás, Barabás Erika, Huszárik Helga, Győri Jánosné, Patkós Zoltánné, Arnóczy Ferenc, Arnóczy Ferencné, Tóth Sándorné, Lénárt Andrásné testvéreinknek.

Pentaller Attila ref. lelkész

MEGHÍVÓ

A gyermekek egész héten készített munkái megtekinthetők a református parókiaán a fogadóórák ideje alatt (csütörtök 9-10 óra között), illetve előzetes

egyeztetés esetén más időpontokban is.

A gyerekek elkészített tárgyaikat az iskolai hitoktatás kezdetével megkapják és hazavihetik.

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉS

1996. augusztus 5-én Ondok Róbert és Maráz Beáta szülőknek Dalma Anna utónevű gyermeke született.

HÁZASSÁGKÖTÉS

1996. július 27-én Szekeres Zoltán és Vaskor Tünde kötött házasságot.

HALÁLOZÁS

A Katolikus Egyház szertartása szerint eltemetett halottak:

Házi Jánosné Vizi Mária 78 éves, elhunyt 1996. július 25.

Sinka János 71 éves, elhunyt 1996. augusztus 2.

Bagi Imre 64 éves, elhunyt 1996. augusztus 3.

Szín Mihály 84 éves, elhunyt 1996. augusztus 5.

Küri Lajosné Bagi Ágnes 70 éves, elhunyt 1996. augusztus 10.

A Református Egyház szertartása szerint eltemetett halottak:

Sárkány Béla Lajos, elhunyt 1996. július 7.

Szabó Imre, elhunyt 1996. augusztus 2.

Molnár Sándor, elhunyt 1996. augusztus 3. (Öcsöd)

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

Nyárskeresés

A szalonnasütés alkalmával sajnos több **fémnyársat** nem találtunk meg, amiket rádásul kölcsön kaptunk.

Kérjük mindazokat, akik több nyársat vittek haza, mint amennyit hoztak, hozzájuk viszza amelyik nem tőlük származik.

A keresett fémnyársak fából készült végén található ismerető jele:

35.- (filccel írva) - **1 db**; piros

„P” betű - **1 db**; esztergált jelölés nélküli - **1 db**; több sötét

díszítő csík - **3 db**;

Köszönjük segítségüket, hogy máskor is kérhessünk.

GAZDASÁGI TÚLÉLÉSÜNK ESÉLYEI ÉS AZ ADÓSSÁG ÁRA

Mostani számunkban kedvesenálként a Bevezető c. fejezetet közöljük.

A hivatalos felfogás azt állítja, hogy a jelenlegi, liberális gazdaságpolitika az egyetlen kivetelő út a gazdasági válságból. Mit jelent ez a felfogás? Nem mást, mint a nemzetközi pénzügyi intézmények, a nyugati bankvilág követelményeihez való igazodást. Csaknem húsz éve a gazdaságpolitikai filozófia alapjait Magyarországon, a neoliberalis közgazdaságtan elméletének sajátos magyar változata képezi, erős pénzügyi megszorításokkal. Az 1990-es politikai hatalomváltást megelőzően ez a folyamat az Országos Tervhivatal intézményén keresztül zajlott a Pártközpont vezérlésével, ma túlnyomórészt ugyanazon személyi képviselőkkel - a Pénzügyminisztérium vezetésével zajlik, ami hasonlóképpen a Tervhivatalhoz, végrehajtó apparátus, a Nemzetközi Valutalap és a Világbank hazai kiszolgálója.

Magyarország a II. világháború után, mint a háborúban vesztes ország, a szovjet birodalom megszállt tartománya lett. A birodalom irányítói a hazai gazdaságpolitikától, a nemzeti kultúrától, földrajzi és más természeti adottságoktól idegen koncepciókat, torz gazdasági és szociális rendszert kényszerítettek ránk. Mit eredményezett? A gazdasági struktúra megmerevítését, gazdasági erőforrásaink lepusztítását, gazdasági-szociális fejlődésünk megállítását. A két világháború között Magyarország gazdasága fejlettebb volt az akkori Japánénál, Finnországnál. A háború után a nagyarányú tőke kivonás, az erőforrások pazarlása következtében a „vas és acél országa” helyett elszegényedő, szellemileg és erkölcsileg leépülő nemzet lettünk. Bár jelentős lépés volt a közoktatás fejlesztésében az analfabétizmus felszámolása, hasonló

Ezzel a címmel jelent meg Gidai Erzsébet professzor asszony tollából egy tanulmány a Püski Kiadó gondozásában. A könyvben a szerző érzékletesen bemutatja Magyarország jelenlegi gazdasági állapotát, az ide vezető utat, valamint a kilábalás lehetőségeit. Mindezt olvasmányos formában, érthető nyelvezettel. E számunktól kezdődően folyamatosan szemelvényeket közlünk, elsősorban a leghűsbavágóbbakat. Csak ízelítőként néhány cím: A gazdasági liberalizmusról és gazdaságunk helyzetéről; Az adósság ára; Az állami vagyon eltűnése; Az elszegényesedés megállítása; A gazdasági újjáépítés fő pillérei.

horderejű a közegészségügy fejlesztése, de ez gyakorlatilag a háború előtti Bethlen kormány gazdaság- és szociálpolitikájának továbbépítése volt. Agrárgazdaságunk a szovjet birodalom éléstára lett, tömeges, olcsó áron kivitt élelmiszer mennyiséggel, amit a kedvezményes áron kapott nyersanyag, mindenekelőtt a kőolaj csak részben ellensúlyozott. A Rákosi-hatalom virágzása idején a magyar nép tömeges pusztítása következett be, mint ahogy az elszakított 2/3 területen élő több, mint öt millió magyarra is hasonló sors várt.

Törlesztések, bosszú jellemezte a diktatúrát, amely jelentős veszteséget okozott a magyarság lélekszámában. A nemzeti erők összefogásával a háború utáni újjáépítés három évének világraszóló eredménye az 50-es években rövid idő alatt semmivé vált. Az országot gyarmattá süllyesztették, a lakosságot szolgává. Az uralkodó politikai elit a szovjet biztonsági erővel a háttérben keményen tartotta a gyeplőt, s megalapozta a szocialista-kommunista dinasztia, amelynek leszármazottai a mai napig a hatalomban vannak és uralkodnak. E körhöz tartozó, zömében nemzeti elkötelezettség nélküli nomenklatura, a politikai vezetőposzt mellett beült a jól fizető, vezető állásokba, övé lett a külkereskedelem, a pénzvilág és a vállalati, agrár szférában a jól jövedelmező termelési terület.

1956 történelmi fordulat volt, a nép forradalmi megmozdulása

az elnyomó diktatúra ellen. Mint annyiszor történelmünkben, a forradalom leverése a szovjet tankokkal véres megtorlást hozott. Történelmi eredménye felbecsülhetetlen: a szovjet birodalomnak tudomásul kellett vennie, hogy a keletnyugat határán fekvő végvárakat nem lehet többé legépfegyverezni.

Az 1956-os forradalomnak köszönhető a gazdasági és szociális létezésünk szigorának enyhítése, a vasfüggöny kikapuinak megnyitása, az engedélyezett utazások, az életszínvonal emelése. A háttérben megmaradó rendőri diktatúra azonban féken tartotta a lakosságot. Az orwelli gépezet tovább működött, csak más, kifinomultabb eszközökkel. Hiszen a régi módon már nem lehetett kormányozni, az új eszköz a demokratikus centralizmus elve alapján a generációk tömeges ideológiai átnevelését jelentette.

Miközben az uralkodó elit a szovjet hatalom árnyékában védettséget élvezve bőségesen ellátta saját magát, családtagját, rokonságát földi javakkal és pozíciókkal, morzsákat hullajtott és a szociális biztonság látszatát kínálta cserében a népnek, szakszervezeti, vállalati üdülőkkel, évi kéthetes kedvezményes beutalással, alacsony árakkal, alacsony bérekkel, laza munkafegyellemmel, kapun belüli munkanélküliséggel, „ha nem dolgozol is, kapsz valami bért” felfogással, s a több helyről összekapart jövedelem nyújtotta lehetőségekkel. Az uniformizált birodalmi

ideológia folyamatos betáplálása révén az emberek el is hitték, hogy jól élnek, s örültek, hogy Magyarország Kelet-Európa legvidámabb barakkja. Kétségtelen volt eredménye: a többségnek nem kellett gondolkodnia, nem kellett agyon-törnnie magát a munkahelyén. A politikai döntéshozatal arra ügyelt, hogy betevő falat mindenkinék jusson, amiért szolgaság járt cserébe.

A nép nem vette észre, hogy a hatalom a szociális juttatással az alacsony béreket kompenzálta, az egyenlősít erősítette „kegyes juttatásként”. Természetesen voltak előnyei is, hiszen az állóvíz nyugalmát is adta, s a magyarság javarésznének szorgalma, tudása és munkabírása révén összegyűlt a fennmaradásához szükséges jövedelem. Az eredmény figyelemre méltó: a nép elfelejtett gondolkodni, s a rákényszerített szolgaságot elfogadta, ezzel lehetővé vált a dinasztia uralmának fennmaradása a szovjet birodalom összeomlását követően is. A rendszerváltásnak hitt hatalomváltást már egészségi állapotában, életminőségében erősen leromlott népesség élte meg, újabb reményekkel, majd rövid idő múltán csalódások, kiábrándulások sorozatával.

A demokrácia látszatával beburkolt diktatúra idején lehet-e remény az újrakezdéshez, a nemzeti érdekek védelmére, a gazdaság újjáépítéséhez? Vagy a „bebetonozás sötét korszaka” következik be? Az ezredforduló küszöbén számolhatunk-e megmaradásunkkal, s egy jobb kor eljövételével? Mi az esélyünk a túlélésre? Erre szeretnék választ adni a következő fejezetekben, kiemelve gazdasági-szociális viszonyaink legnyomasztóbb kérdéseit, amelyek megoldása nélkülözhetetlen a nemzeti felemelkedésben.

(FOLYTATJUK)

Anyatej Világnap 1996. augusztus 1.

Dr. Hanyecz Vincéné körzeti fővédő, Dr. Olasz Imre körzeti főorvos is megtisztelte jelenlétével e fontos eseményt.

Dr. Mótyán Pálné védőnő köszöntötte a megjelent szépszámmú kismamát. Ezután Gázsó Noémi ismertette az anyatej fontosságát, összetételét. Elmondta, hogy ez az anyag - az anyatej - a legcsodálatosabb élelmiszer. Hasznos tanácsokat adott a kismamának az elhízás ellen, az étrend összeállításához. Hangsúlyozta a gyümölcsök és zöldségek fontos étrendi hatását. Kerülni kell a túlzott koffein- és alkoholfogyasztást, s különösen a dohányzást.

Beszámolója szerint az anyák 97%-a alkalmas a szoptatásra. Fontos, hogy a szülés után közvetlen kontaktus alakuljon ki a baba és az anyuka között.

Nagyon jó hatással van a babákra és az anyukákra is, ha már a kórházban is az újszülött csecsemő egész nap, de legalább nappal együtt lehetnek. Elmondta, hogyan kell helyesen szoptatni és milyen időközönként.

Békésszentandrásan az anyák 63%-a 4 hónapig, 51%-a 7 hónapig szoptatott. Tavaly 1581 anyatejet gyűjtöttek be.

Ajándékot adtak a legtöbb anyatejet beadó két anyukának, Seresné Kovács Katalinnak és Banász Annamáriának.

Majd videofilmét vetítették Okosan szeress címmel. Sok

hasznos tanácsot adott a kismamának a gyermek gondozásához és ápolásához.

Dobos Katalin Család és Nővédelmi Tanácsadó munkatársa a természetes családtervezésről tartott előadás, melynek 3 módszere van:

- naptár módszer
- hőmérőzés
- nyákvizsgálat

(Aki bővebb felvilágosítást szeretne kapni, esetleg szeretné elsajátítani e módszerek valamelyikét, az bátran fordulhat a helyi védőnőkhöz, akik készséggel állnak rendelkezésére.) Az előadást filmvetítés zárta a természetes családtervezésről. Végül egy kis finom harapnivalóval vendégelték meg a jelenlévőket.

A cikkíróban az egész rendezvény alatt az a gondolat motoszkált, hogy sajnos mai mesterséges, a természettől elszakadt világunkban már olyan előadásokra is szükség van, amelyek a mai vagy leendő szülőkkel a természetes gyermektáplálást és a természetes családtervezést, annak fontosságát úgy mond „tanftja”. Olyan dolgokat, amelyek az ún. természeti népeknek, azok tagjainak teljesen magától értetődőek. Idáig jutottunk a híres civilizációnkkal? Szomorú! Ezért éreztem - ha már szükség van rá - nagyon fontosnak és nagyon hasznosnak ezt a rendezvényt.

-mi-

„Mert a mértékletesség és a lelki békesség az éték legjobb fűszere”

ARANY KINCSTÁR

A nyár mindenképp a változatos táplálkozás időszaka. Az augusztus különösen gazdag hónap, hiszen a legfontosabb gyümölcsök és zöldségek elérhető áron kaphatók.

A borzú almák, a nyári körték lédús zamatát télen is élvezhetjük, ha gyümölcslevet készítünk belőlük. A gyümölcscentrifugából nyert levét tejfölös pohárba öntjük, alufóliával elfedjük és lefagyaszjtjuk. Télen vízzel hígítva vagy teába téve, esetleg tejjel turmixolva fogyaszthatjuk.

A hullott gyümölcs felhasználásra másik jó módszer, ha felfőzzük szinte a saját levében, átpréseljük, kevés cukorral elkeverjük és kigőzöljük.

A joghurt élettani hatása kiváló. Jó az emésztésre, a bőr vízháztartására és kiváló szomjoltó a nyári melegben. Zöldhableves és főzelék, tökfőzelék, burgonyaleves tejföl helyett joghurttal ízesíthető. Ilyenkor kevesebb ecetet használunk, megspóroljuk a joghurt és a tejföl közötti árkülönbséget és kevesebb állati eredetű zsír kerül a szervezetünkbe.

Vitamintálat készíthetünk egyes zöldségből. Répát, almát, kevéske hagymát, zöldpaprikát, uborkát, paradicsomot kockára vágunk, sóval, cukorral, olajjal ízesítjük a joghurtot, jól elkeverjük, paradicsomszeletekkel díszítjük és lehűtjük. Dúsíthatjuk főtt tojással, sajttal, felvágottal.

A nyári asztal kellemes színtöltje a gyümölcskehely. 1 joghurt, 10 dkg gyümölcs citromlével, cukorral ízesíthető, majd turmixgépben habosra

keverjük, poharakban hűtve tállalhatjuk. A másik elkészítési mód a következő. Bármilyen idénygyümölcsöt meglocsolunk citromlével (esetleg aromával) és a cukorral elkevert joghurtot ráöntjük.

A citromos joghurtmártás salátákra kiváló. 1 joghurtot elkeverünk 1 kanál citromlével, 1 kanál cukorral, 1 kanál tejszínnel, csipetnyi sóval. Salátára, zöldborsóra, gombára, patisonra, cukkinire öntve kellemes ízhatást érhetünk el.

A cukkinit ránthatjuk, süthetjük, tölthetjük, rakottan is készíthetjük, még paprikást is csinálhatunk belőle, hasonlóan a paprikás krumplihoz. Ha bővebb lére ereszttem kukorica darát szórok bele és úgy főzöm sűrűre. A magokat sem dohom el, kevés vízben felforralom, leszűröm, és ízes leveslet kapok.

Augusztus az új kenyér ünnepe is. Nálunk a kenyérsütést a lángos sütés tette igazán ünnepivé. Még most is érzem a tejfölös lángos felejthetetlen ízét, illatát, melyet csak a kemencében lehetett igazából sütni.

A hagyományos lángost meg is tölthetjük. A kiszaggatott megformált tésztát Piros Arannyal megkenjük, Lapka sajtból felet vagy negyedét simítunk a megkent fél részre. Ráhajtjuk a tésztát, kissé megformáljuk és forró olajban kisütjük. tölthetjük fokhagymareszelékkel, juhtúróval, darált felvágottal. Salátákkal nagyszerű vacsora lehet.

Kellemes csemegézést kívánok.

Bódi Mária

MEGJELENT!

A Békési Műhely különszáma ÉLETJEL - Pillanatok egy leírt (elfelejtett) lakóhely életéből címmel. A kiadvány teljes terjedelmét Furugynak szenteli. Az igényes külsővel megjelent, 20 oldalnyi terjedelmű füzetecske képekkel gazdagon illusztrálva igyekszik bemutatni a kis települést. Szerzői a Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete tagjai, és e kis művet a Nemzeti Kulturális Alap valamint a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány anyagi támogatásával készítették.

A Hunyadi János Általános Iskola értesíti a kedves szülőket és a tanulóifjúságot, hogy a

TANÉVNYITÓ ÜNNEPÉLYT

1996. szeptember 1-jén 17.00 órai kezdettel tartja az iskola udvarán. Értesítjük továbbá a kedves szülőket és a tanulóifjúságot, hogy a tankönyveket 1996. augusztus 26-tól (hétfő) kezdődő héten vehetik át a szokott helyen (Kollégium Klubszoba) minden nap 8-16 óra között.

Hunyadi János Általános Iskola vezetése

FELHÍVÁS!

Kérem a felsős kórus tagjait, hogy 1996. augusztus 22-én és 23-án 9.00 órakor jelenjenek meg az iskolában! Előre is köszönöm

Gabi néni

Helytörténeti emlékeink

Kunhalmok Békésszentendrason

Ne hagyjuk elpusztulni régészeti emlékeinket, a községünk határában még meglévő kunhalmokat, legalább őrizzük meg jelenlegi állapotukban.

Régi dokumentumok, térképek tanúsítják, hogy az Alföldön több ezer kunhalom állott egykoron. Egy 1883-as térképről Békésszentendrás határában 13 kunhalmot tudunk megszámolni, amelyből még 8 áll sértetlenül. A többi erősen megesonkítva, elszántva, elhordva, már alig jelzi egykori létét, legjobb esetben is csak a mérési pont maradt meg egy földkupac tetején emlékeztetőül: itt valamikor tekintélyes halom állott.

Előljáróban szólni kell arról, hogyan jöttek létre, kik építették, mi célt szolgáltak ezek a földművek. Nevükkel ellentétben, nem a kunok hozták létre, mert ezek a halmok, már jóval előbb a kunok betelepülése előtt megvoltak. Minden bizonnyal a honfoglalás előtt itt élő népek, őrhelynek, temetkezési- és lakóhelynek hordták össze. Később ezekből lettek őrhalmok, határhalmok.

Győrffy István néprajztudós az alföldi halmokról az alábbiakat írta: „Olyan 5-10 méter magas és 20-50 m átmérőjű képződmények, melyek legtöbbször víz mellett, de vízmentes helyen terülnek el, temetkezési, őr- vagy határhalmok.”

Mindegy kik hozták létre, már régtől fogva Kunhalom néven szerepelnek és szépen beillenek az alföldi tájba.

Itt vetődik fel a kérdés, miért fontosak e halmok megmaradása? A közelmúltban megjelent „Természet Búvár” c. ökológiai magazinból olvashattuk Dr. Tóth Albert főiskolai docens (Kisújszállás) tollából a kunhalmokról: „A kunhalmok elsősorban tájképi, régészeti és növénytanilag értékesnek fontosak. E mellett azonban számos kunhalomhoz történelmi események, legendák, hiedelmek, irodalmi emlékek és egyéb néprajzi kuriózumok fűződnek.” A fényképpel illusztrált írását az alábbiakkal folytatja: „Annak ellenére, hogy a kunhalmok többsége még feltáratlan, régé-

szeti szempontból mégis különleges értékeknek számítanak. Egy-egy lakódomb alapját már a kőkorszak embere megvetette. Ezt követően a fémkorszakok, majd a népvándorlás kori kultúrák megtelepedésével, később pedig a honfoglalás kori, valamint a középkori magyar és kun temetők leletanyagával lettek gazdagabbak a halmok kultúrrétegei.”

Azt hiszem ez az értékes írás sokunknak kimerítő választ adott a kunhalmokkal kapcsolatban.

Mielőtt a szentendrési határban lévő kunhalmokról szót ejtenék, érdemesnek találom megemlíteni, hogy községünkkel határos, egyes településeken hány kunhalmot tudunk összeszámlálni, a már fentebb említett, több mint száz éves térkép segítségével.

A szarvasi határban: 14, Kunszentmárton határában 20, az öcsödi határban 13, Mesterszállás határában 7, valamint a mezőtúri határban 22 kunhalom volt a régmúltban.

Békésszentendrás határában fellelhető halmok nevei, magassági pontok (tengerszint feletti magasság!) megjelölésével:

1. Nádas-halom (89 m) Szarvas-Szentes út mellett. Jórészt széthordva.

2. Furugy-halom (92 m) a furugyi tanyaközpontban. Szántott, meglévő halom.

3. Kiss András-halom (88 m) a Nádas oldali határrészen.

4. Bika-halom (87 m) az egykori Körösszentmiklós falu területén.

5. Kettős-halom (87 m) a Szentendrás-Szentes műút bal oldalán. Erősen rongált, bolygatott állapotban. (Dögtér volt a halom tetején.)

6. Fekete (Szaka)-halom (88 m) a szentesi út jobb oldalán. Meglévő halom.

7. Gődény-halom (95 m) a szentesi út jobb oldalán. Részben fásított.

8. Pintér-halom (méret nélküli) Pintér tanya előtt. Öntöző csatorna töltésnek széthordva kb. 1965. évben.

9. Atalak-halom (87 m) Szentendrás-Öcsöd határát jelző halom.

10. Horga-halom (88 m) A közelében épült öntöző csatornához hordták szét 1965. évben.

11. Dinnyés-halom (88 m) a Kiss András féle tanya melletti halom.

12. Mogyorós-halom (90 m) Öcsöd-Szentendrás határán a 44-es út melletti határhalom. Az újhídhöz majdnem felét elhordták.

13. Kenderföldi lejáró melletti halom (90 m) az 1920-30-as években esett áldozatul az út korszerűsítésének. Itt sok régiséget találtak.

A következőkben a két legértékesebb halomról szólunk, melyek viszonylag háborítatlan, jellegüket jól őrző halmok. Az 1550-es Békés megyei térképen a Gődény- és a Furugy halmok jelölve vannak.

Gődény-halom: Magasságával párját ritkítja az Alföldön. A halom jórésze fásított, ebből emelkedik ki a szép formájú halomkúp. Gázsó F. Imre is említi, hogy valamikor török lovas-vitézt találtak itt. A halomhoz történelmi események fűződnek.

„1735-ös Vértessy-féle parasztfelkeléskor itt tartották gyűléseiket.” (Petrik Ambrus gyulai tanító „Békés m. leírása 1784.” c. földrajzkönyve szerint.)

„Régen nevezték Péro halmának, mivel itt ütött volna tábor... (Péro)”. (Pesty Frigyes-féle országos helynévgyűjtésből 1864.)

„Azt a halmot, ami Szent-András rónáján emelkedik, ma is Vértessy pihenőjének nevezik.”

(Jókai Mór: A magyar nemzet története regényes rajzokban 1860.)

„Vértessy Mihály a szentendrasi felkelés vezetője volt. Amikor az erdőhegyi ütközetben Péro elhagyta (?) a németektől megveretett. Ekkor Vértessy a burkusokhoz vette magát és mint vitéz ember a burkus (német) táborban felemelkedett...”

(Nagy Sándor szentendrasi ref. lelkész 1820-ban írt feljegyzéséből.)

A terület és a halom elnevezése arra utal, hogy valamikor gődények tanyáztak itt. A Veker-ér

- ami valamikor tekintélyes folyó volt, Kunszentmárton határából jön át a szentendrasi határba. Homokos földjén a régi időkben a község szőlőskertje volt. Több határrészt jelölnek Gődény szóval: Gődényoldal, Gődénylajos, Gődénylajosvég. A halom és a környéke régészeti védett terület.

Furugy-halom: Furugy, ma Békésszentendrás egyik határrésze hivatalos elnevezése. A tanyaközpontok házai „lakódombra” épültek, s most úgy néz ki, mint egy felvidéki kis falu.

A régmúlt időkben is emberi település lehetett. Neve a halom névvel azonos: Furugy.

Az 1550-es Békés m. térképén a halom és neve jelölve van. A viszonylag ép, jellegét megőrző, magas terepen álló halom közel van a hajdani Körös folyóhoz. Nevének keletkezését, a múlt század közepén élő történész: Haan Lajos csabai evangélikus lelkész a „Békés megye hajdana” c. munkájában így fogalmazta meg: „Nevét onnan vette, hogy a lakosok sokat túrták-fürték az ott talált sok vas és rézneműek miatt.” A halom körül 1994. augusztusában régészeti tábor is volt. A két hét alatt leletmentést végeztek. Sok csont, edénytöredék, csontból, kőből, kovából és obszidiánból készült kések, pengék, dárda- és nyílhegyek kerültek elő. Nem ez az első ásatás, már az 1920-as években is végeztek itt eredményes ásatást.

Befejezésül idekívánkoznak dr. Tóth Albert cikkének befejező sorai: „A kunhalmok pótolhatatlan nemzeti kincseink, ekképp a megőrzésük nemzeti feladat. Ezzel nemcsak magunknak, hanem a világnak is tartozunk.

Az 1996. esztendő a milicenténárius jegyében, legyen a kunhalmok éve.”

Azt hiszem, ezekkel a sorokkal mindannyiunknak egyet kell érteni, de főleg azoknak, akik a kunhalmok háborítatlan megőrzéséért felelősséggel tartoznak.

Róma döntötte el a vitát

Vatikáni állásfoglalások a jászszentandrási templom freskóiról

Előző számunkban olvashattak beszámolót Gázsó János képviselő úr tollából a Szentandrás nevű települések jászszentandrási találkozójáról. Ebben említést tett az ottani templom freskóiról, illetve az alkotásokat övező kultúrvitáról is. Ehhez szeretnénk adalékokat nyújtani olvasóinknak az alább közölt cikkkel. Megjegyezzük, hogy a mi templomunk szentélyfreskóját is az e cikkben említett Chiovini Ferenc festette, s éppen a jászszentandrási munkák befejeztével kezdett hozzá. (A szerk.)

Ismeretes, hogy amikor Aba Novák Vilmos és Chiovini Ferenc 1933. szeptemberében befejezte a jászszentandrási templom festését, szinte azonnal kirobbant a vita a freskókról, s túlnőve a falu és a megye határain, néhány hónapra bizonyos körökben országos ügyé vált.

A sajtóvita lényegében a konzervatív és a modern művészeti irányzatok hívei, illetve a konzervatív és liberális politika támogatói között folyt, de kimenetelének közvetlen tétje is volt, mégpedig maguknak a jászszentandrási freskóknak a sorsa. Amennyiben ugyanis a konzervatív álláspont egyértelmű diadalt arat, ennek nagyon valószínű következménye a freskók megsemmisítése, vagy legalábbis eltávolítása lett volna. (Egyes visszaemlékezések szerint Amerikából ajánlat érkezett a freskók megvásárlására, szakszerű levételére és elszállítására.)

A vita részletesebb ismertetése e cikknek nem feladata, csupán annyit szükséges megjegyezni, hogy a konzervatív álláspont híveinek fő érve valójában nem művészeti, esztétikai természetű volt, elsősorban Aba Novák freskóinak szakrális jellegét tagadták, velük kapcsolatban a legenyhébb kifejezésük a szentségtörés volt.

1933 végére sajátos patthelyzet alakult ki. Azok a magasabb állami és egyházi körök, amelyeknek az állásfoglalása eldönthette volna a vitát, makacsul hallgattak, nem merték vagy nem akarták vállalni a döntéssel járó felelősséget.

Am 1934 februárjában Rómában megnyílt a II. Nemzeti Egyházművészeti Kiállítás, amelyen hét másik ország mellett Magyarország is részt vett. A kiállítás magyar anyagát egy erre az alkalomra berendezett kápolnában mutatták be, s ebben helyet kaptak a jászszentandrási templom freskóinak vázlatai is.

Ma már teljes bizonyossággal aligha állapítható meg, hogy mi volt a rendezők és a mögöttük álló állami és egyházi körök indítéka a sokat vitatott és

létükben fenyegetett freskók római bemutatására. Bizonyára jelentős művészeti értéknek tartották őket, s elsősorban ezért döntöttek a bemutatásuk mellett, de talán nem járunk messze az igazságtól, ha föltételezzük, hogy egyúttal számítottak arra is, hogy a külföldi és elsősorban vatikáni - visszhang itthon eldönti a freskókról folyó vitát. Ezt a föltételezést támasztja alá az a tény, hogy az érdekeltek igen nagy figyelemmel várták a Rómából jövő híreket, és valamennyi későbbi visszaemlékező fontosnak tartotta, hogy hivatkozzék a vatikáni napilap, az Osservatore Romano e tárgyban megjelent cikkeire.

A lap 1934. februárjától június végéig több tucatszor foglalkozott a kiállítással, s közvetve és közvetlenül is jó néhány alkalommal állást foglalt a magyar anyaggal, benne a jászszentandrási freskókkal kapcsolatban.

Még a hivatalos megnyitó előtt az Osservatore Romano február 10-i számában megjelent „Lazz” aláírással egy rövid, figyelemfelhívó tájékoztató, amely rögtön hangsúlyosan említi a kiállítás magyar anyagát, s mintegy megadja az alaphangot az értékeléséhez is, sőt mintha egyenesen az itthoni vitában akarna állást foglalni.

„A nemzeti kiállítások már tegnap este készen voltak, ami a bemutatandó anyag elrendezését illeti, és az első gyors áttekintésre is jelentősnek tűnnek, különös tekintettel azokra a művekre, amelyek, miközben hatásos és eredeti módon fejezik ki a különböző népek sajátosságait, nem állnak ellentétben a katolikus hagyománnyal és a liturgia törvényével. E kiállítások között különösen fölkelti a figyelmet az a kis templom, amelyet Magyarország épített és rendezett be...”

Két héttel később, a február 24-i számban az Osservatore Romano a protokollhírek között tudósít arról, hogy a pápa fogadta a Rómában tartózkodó magyar művészküldöttséget, amelynek tagjai között ugyan nem voltak ott a jászszentand-

rás freskók alkotói, de a freskók néhány vázlata bekerült abba az albumba, amelyet a küldöttség vezetője, Gerevich Tibor professzor, a Római Magyar Akadémia igazgatója átnyújtott a pápának.

A fogadásról többek között ezt írta az Osservatore Romano:

„Átnyújtottak őszentségének egy albumot, amely a magyar részlegben kiállított főbb művek fotográfiáit tartalmazza... Őszentsége megköszönte az értékes ajándékot, és atyai áldását adta a küldöttségre, a művészekre, akiknek munkái szerepelnek a kiállításon és az egész magyar nemzetre.”

Ez az önmagában nem túl jelentős protokollesemény is szolgáltatott érveket a freskók védelmében. Itthon, a visszaemlékezések szerint, némi (talán szándékos) túlzással, úgy értelmezték, mintha a pápa maga mondott volna igent Aba Novák és Chiovini freskóira, s ez jelentősen megerősítette a művek védelmezőinek helyzetét.

Ezután hónapok teltek el anélkül, hogy az Osservatore Romano említést tett volna a jászszentandrási freskóvázlatoiról, vagy akár csak rájuk vonatkozható megjegyzés napvilágot látott volna benne. Pedig a lap szinte minden héten írt a kiállításról, s néhány alkalommal a magyar anyagra is hivatkozott. Végül június 15-én a kritikák sorának zárásaképpen, ugyancsak a már említett „Lazz” aláírással nagy cikket szentelt a lap a magyar művészek munkáinak „Magyarország az egyházművészeti kiállításán” címmel. A cikket több kép is illusztrálja, de a jászszentandrási freskók vázlatai nincsenek közöttük, jóllehet az írás hosszasan elidőzik ezek méltatásánál.

„Aba Novák, Chiovini - ... modern szellemben tudták életre kelteni a klasszikus hagyományt... Chiovini Ferenc, aki neve után ítélve olasz származásúnak tűnik, a jászszentandrási templom freskóihoz készített vázlataival, amelyeken el akarja mondani Szent László király és Szent Kapisztrán János történetét, említésre méltó mesterségbeli tudásról tesz bizonyosságot, de nem tudta eléggé harmonikus egységbe ötvözni a történelmi alakokat a tábor dekoratív részleteivel és a festett építészeti elemekkel. Ugyanaz a vállalkozás, azaz freskóvázlalok készítése a jász-

szentandrási templomnak kitűnően sikerült Aba Novák Vilmosnak. Terve egyike az egész egyházművészeti kiállítás legjobb festészeti darabjainak. Biztos, hogy olvasni kell tudni ezeket a részleteket, gondolatban megalkotva mindazt, amit a festő kénytelen volt befejezetlenül hagyni. De a vázlatokból is mindenképpen megmutatkozik a nagy templomfestő művészete.

Az ötven alakból álló kompozíció, amely a „Kereszt legenda” témát bontja ki, a magyar festő sikeresen befejezett vállalkozása.

E kartonok alapján nem tudhatjuk, hogy Aba Novák az itáliai templomok vagy az impresszionizmus „befejezett” képeinek tanulmányozásából hasznosított-e többet, az elért eredmény egyszerre klasszikus és modern.

Joggal elmondható, hogy kiegyensúlyozott geometriai formák (a két ferdenégyyszögű díszítmény, a Kereszt, a híd, a tölcserdíszek, az Eden fája), a képi kompozíciót támogató szerkezetet alkotnak, amelyben a végtagok mozgása kettős, érzelmi-szerkezeti funkciót kap. Nagy mesterségbeli tudásra vall még a távlati rövidülés, a távlatok használata, az egész, a fél vagy a háromnegyedes alakok ábrázolása.

Még mindig Aba Nováknál maradva, külön említést érdemel egy kupola freskóinak vázlata, amely az Utolsó Ítélet témáját dolgozza fel. (Az apszis előtti fű freskóvázlatairól van szó, amelyek egy kupolához készült terveknek tűnhetnek a cikk írója számára. B.A.) Itt is megmutatkozik a festő könnyed természetessége az ábrázolás egyszerűségében, ahogyan a szemléltető föltű két történelmi és látványbeli szintet alkot, amelyek erősen elválnak egymástól...”

Ezek az Osservatore Romano cikkeinek a jászszentandrási templom freskóira vonatkozó idézetei. E megállapítások hírei eljutottak Magyarországra, s jelentős szerepük volt abban, hogy a vita végül a freskók (és a modern művészeti törekvések) híveinek javára dőlt el, s ennek következtében a freskók megmaradhattak eredeti helyükön.

Bistey András

(A cikk egy néhány évvel ezelőtti Szolnok megyei újság cikkének változatlan, betűhű közlése.)

Községünk híres szülöttei

Exkluzív interjú Komlósi Ildikó világhírű operaénekesnővel

Az előzetesen megbeszélte rokon találkozóval egybekötött exkluzív interjú Komlósi Ildikóval, hamarabb teljesült, mint gondoltuk. Mivel nem volt időnk felkészülni, érthető izgalommal vártuk jöttüket. A művésznő édesanyjával együtt érkezett. A megérkezés, a bemutatkozás, a tegeződés, valamint szuggesztív egyénisége az izgalmat teljesen feloldotta, így az interjú kötetlen beszélgetéssé vált. Először az iskoláról kérdeztük és arról, hogyan jutott a világ leghíresebb operaszínpadaira.

- Az általános iskolát itt végeztem Békésszentandrásán, majd a szarvasi Vajda Péter Gimnáziumba, Szloszjár Emília osztályába kerültem. A gimnázium után Szegedre mentem, ami jórészt Lang Gusztávnénak, Klári néninek volt köszönhető, akinél zongorát és szolfézst tanultam. Sajnálom, hogy nem sikerült őt leveleimmel megtalálnom, pedig számtalanszor próbálkoztam. Szegeden a 4 évet 2 év alatt végeztem el, Berdál Valéria irányításával. A konzi elvégzésével a Zeneakadémia következett, ahol ugyancsak rövidebb idő alatt (5 év helyett 4 év) fejezhettem be tanulmányaimat, Ónódi Márta vezetésével. Már harmadikos zeneakadémista koromtól, 1984-től az Operaház tagja voltam, ahol 10 évet töltöttem. A Zeneakadémia után posztgraduális képzésre Londonba mentem, amelyet a Soros Alapítvány tett lehetővé. Itt egy világhírű énektanár Vera Rózsa tanított. Később az Operaház egyik előadására eljött a milánói Scala művészeti vezetője, hogy fiatal tehetségeket keresen az ottani operastúdióba. Engem is kiválasztottak, így nem is tudtam befejezni ezt az évet, mert ösztöndíjként Olaszországba kerültem. Ebben az évben megnyertem Philadelphiában a Pavarotti-versenyt. A nyerteseket visszahívták és együtt énekeltünk Pavarottival. Ez adta a kezdő lökést külföldön és Magyarországon is.

- *Hány éves korodban fejezted be igazán a tanulást?*

- Tulajdonképpen 26 évesen befejeztem tanulmányaimat, de most kezdem tudni, hogy mi az éneklés.

- *Hol élsz? Honnan indulsz a világ különböző pontjaira?*

- Róma a központ, ott élek.

- *Most éppen hol dolgozol?*

- Mivel szabadúszó vagyok, egyik operaháznak sem vagyok tagja. Egy-egy szerepre kötök szerződést. Most Stuttgartban 6 előadásra készülök, melyekben Bartók: A kékszakállú herceg várában éneklek Judit szerepét, természetesen magyarul. Beugrás volt, meg kellett menteni egy előadást. Mindössze egy próbára volt idő és lehetőség, de nagyon nagy sikert arattam.

- *Ki segít kiválasztani a megfelelő szerepeket?*

- Menedzserek építik a karrieremet. Bécsben, Milánóban és New Yorkban is van menedzserem, akik állandóan kommunikálnak egymással.

- *Mi kell ahhoz, hogy valaki világhírűvé váljon?*

- Jól kell énekelni, jó technikával, jó időben, jó helyen. Halljon valaki, aki fontos és sikerszerepet énekelj, ami nem utolsósorban a közönségnek is elnyeri a tetszését.

- *Sok magyar énekest foglalkoztatnak külföldön. Szerinted miért?*

- Talpraesettek, minden helyzetben feltalálják magukat, valamint nagyon képzettek.

- *A te énekhanged mezzoszoprán („igazi olasz mezzo”). Elégedett vagy-e az eddig elénekelt szerepeiddel?*

- Majdnem mindent elénekeltem, amit lehet, úgyhogy elégedett vagyok. A naptáram 2000-ig be van táblázva, így rengeteg szerep vár még rám.

- *Egy-egy szerep kialakításában ki segít?*

- Énektanárhoz járok Milánóban.

- *Te magad tanítasz?*

- Végzett diplomás tanárnő vagyok, de nincs időm rá!

- *Milyen a most zenei pályára készülő esélye?*

- Nehéz helyzet, mivel nehéz az élet. Sok jól képzett énekes dolgozik szerte a világon. Nem

könnyű közéjük bekerülni. Az én esetemben elég simán ment a dolog. Sosem mentem szerepet kérni, de nem is lazsáltam soha.

- *Mi a siker titka?*

- Az a lényeg, hogy új produkciókban kell, hogy forogjon a neved.

- *Van-e olyan ország, ahol még nem jártál?*

- Japánban még nem voltam.

- *Milyen gyakran jársz haza Magyarországra, illetve Békésszentandrásra?*

- Annak ellenére, hogy 3 éve nem vagyok tagja az Operaháznak, kapok meghívásokat. Ha belefér az időmbe, jövök. Szentandrásán is sokat vagyok, de legtöbbször anyu jön velem Amerikába és Rómába is.

- *A következő kérdésünk az édesanyjához szól.*

- Ildikó említette, hogy többször el tetszik kíséni fellépéseire. Marika néninek hogyan sikerült hozzászólni a repüléshez?

- Eszembe se jutott ezen gondolkodni. Minden alkalommal a kislányommal való találkozásra és fellépésére gondoltam.

- *Voltak-e emlékezetes pillanatok utazásai során?*

- Kettőt lehetne kiemelni. Egy los angelesi fellépésre kísértem el Ildikót, amikor egy váratlan lemezfelvétel miatt csak New-Yorkig utaztunk egy géppel. Itt a lányom megmutatta, hogy melyik folyosón jutok a Rómába induló gépemhez. Elszörnyülködve néztem a hatalmas gépóriást. Mivel ilyen kb. 500 személyes géppel még nem utaztam, kijelentettem, hogy er-

re nem merek felülni, mert lezuhan. Ildikó az idő rövidsége miatt gyorsan megnyugtatót: „Ne izgulj anyu, te leszel egy cápa vacsorája. Megnyugtatlak, nálad sokkal kövérebbek is ülnek a gépen. Veled csak őket „nyomatja” le.” Így biztatva megölelt és magamra is hagyott, mert már őt is várta az 5 személyes kisgép, amivel tovább utazott. Végülis szerencsésen landoltam Rómában.

A másik eset szárazföldön, egy határállomáson történt. Mivel virágokkal megrakott kocsikat ki akarta pakoltatni a vámos, hirtelen ötlettől vezérelve - lányom tiltakozása ellenére - kiugrottam a kocsiból, kezemben egy fényképes plakáttal és megmagyaráztam, hogy ez a művésznő az én lányom. És éppen hazafelé tartunk. A vámos először megrökönyödött fellépésemen, majd mosolyogva tovább engedett bennünket.

- *Zárókérdésünket Ildikóhoz intéztük.*

- *Mit üzensz az olvasóknak, a békésszentandrásiaknak?*

- Mindenkinek köszönök mindent, amit kaptam. A pofonokat, a fenékberúgásokat, a szeretetet. Talán többször kellett volna bízni bennem, de aki igazán mellettem volt, az az anyám. Aki sokáig ellene volt és féltett ettől a pályától, az apu, aki most már megnyugodott, hogy látja sikereimet. Békésszentandrásnak pedig azt üzenem, hogy ne változzon meg! Jó a régi arcokat látni.

- *Köszönöm a beszélgetést.*
Zárszó: A legelső benyomásom a riport végére még inkább megerősítette bennem, hogy a művésznő mennyire közvetlen, barátságos és kedvesen egyszerű. Megható volt látni ezt a mély, szeretettel teli kapcsolatot anya és lánya között. Ez derült ki abból is, ahogy egymásról beszéltek. Énektanári diplomámmal is elismerést váltott ki bennem Marika néni jártassága az operák világában. Az édesanya önfeláldozásának méltó, megérdemelt jutalma, hogy a lánya világhírű énekesnő lett.

AZ OLVASÓ ÍRJA...

Tisztelt Szentandrás Híradó!

A Szentandrás Híradó július 7-i számában olvastuk Gázsó F. Imre ismertetését Szentandrás történetéről, ahol feltünteti a községben működött jegyzőket is. Ebben ismerteti, hogy Békessy János (1812-1849-ig) a községben működött mint jegyző. - Ehhez szeretnénk azt a kiegészítést hozzáfűzni, hogy Békessy János sírköve a római kat. temetőben, a szüleim sírköve mellett van egy fához támasztva. Megérdemelné ez a

sírkő, hogy azt beássuk a földbe, és így erősebben álljon ellen az időnek. A sírkő felirata a következő:

Itt nyugszik
Békessy János
E község, Békésszentandrás
jegyzője
élt 60 évet
meghalt 1849. évben
Béke póráira!
Békésszentandrás, 1996. július 30.
Tisztelettel:

Feledi Jánosné

TELEFONIGÉNYLŐK, FIGYELEM!

A HUNGAROTEL TÁVKÖZLÉSI RT. értesíti a lakosságot, hogy a 66-os primerkörzet távközlési fejlesztésére a szerződést megkötötte. E szerződés értelmében a településen azon várakozók, akiknek érvényes telefon igénylésük van a részvénytársaságnál, illetve határidőre vállalják a 10.000 Ft + 25% áfa belépési díjelőleg befizetését, valamint aláírva visszajuttatják a kiküldött előszerződést, 1 éven belül telefont kaphatnak.

A HUNGAROTEL TÁVKÖZLÉSI RT. (július 24-ével kez-

dődően) megbízottjai útján személyesen fogja felkeresni a várakozókat az előszerződés megkötésére és átadja a számlát és a kitöltött átutalási postautalványt.

A szerződéskötéskor pénz beszedésével nem foglalkoznak. Természetesen lehetőség van újabb igények beadására is, melyet a HUNGAROTEL TÁVKÖZLÉSI RT. ügyfélszolgálatához kell eljuttatni. Nyomtatványok beszerezhetőek a Polgármesteri Hivatal 5. számú hivatali helyiségében is.

FIGYELEM!

Vas- Műszaki Kereskedés nyílt a Bethlen G. u. 1. sz. alatt.

Ízelítőül az árakból:

Betonacél 8 Ø 210 Ft/6fm; 10 Ø 318 Ft/6fm

Zártszelvény: 40x40x2 1440 Ft/6fm; 60x40x2 1800 Ft/6fm

Csővek: 3/4" 1110 Ft; 1" 1530 Ft

Ezen kívül kapható még magyar cement 1100 Ft/q illetve PVC lefolyócsövek, idomok.

Nyitvatartás: hétköznap 7.30-17.00 óráig
szombaton 7.30-12.00 óráig

Nyitvatartási időn túl érdeklődni a Bethlen G. u. 6. sz. alatt
Csipai Andrásnál lehet. Telefon: (06-30) 388-687

IRISZ SZŐNYEGBOLT nyári ajánlata!

Békésszentandrás, volt ruházati bolt helyén.

Telefon: (66) 313-492

4 m széles import I. oszt. padlószőnyeg a környéken a legolcsóbban - már 1.690 Ft/fm-től, nagy választékban.
2 m széles PVC padló az idei év slágermintáival kapható vagy megrendelhető.

Nyers-fehér pamut középszőnyegek, falvédők csak itt, méretre is rendelhetők termelő áron.

Kapható továbbá sokféle kézi, gépi, juta, len, gyapjú futó és összekötő szőnyegek.

Különleges ajánlat: SYMPATEX csúszásmentes fürdőszobai szőnyeg 1.590 Ft/fm-ért.

Nyitvatartás:

H-P 9.00-12.00 és 13.00-16.30 óráig Sz 9-12 óráig

Személyes vagy telefonos bejelentés alapján bármikor!

Az ARGOMEX Építészeti és Kereskedelmi Kft.

tevékenységét bizonyára sokan ismerik, de az eddigi épülettervezés-, építőanyagforgalmazás (Betonpatika), falburkoló kőlapgyártás és kandallógyártás után új tevékenységgel bővülünk:

A sikeres előminősítés után Békésszentandrás község lakosságának és közületeinek felajánljuk a gázellátásra - fűtészerezésre vonatkozó komplex szolgáltatásainkat:

- kapcsolatfelvétel, megrendelés, szerződéskötés
- felmérés, statikus szakvéleményezés
- belső gáztervezés, engedélyeztetés
- kéményellenőrzés, bélelés (szerelés)
- KPE acélső csatlakozás
- gázszerelés elkészítése, készülékek elhelyezése, nyomáspróba, beüzemelés, anyagbiztosítással.
- Gázszolgáltatói jóváhagyás, ellenőriztetés, átadás-átvétel.
- Dokumentálás, számlázás, garanciavállalás
- Átadás a megrendelő felé.

A fentiek ideális esetet rögzítenek, természetesen részfeladatokra is vállalkozunk.

Várjuk kedves Megrendelőinket!

Üdvözlettel: az ARGOMEX Csapat

A június vége óta tartó vízminőség túlburjánzás ezen a nyáron soha nem tapasztalt mértékű volt, rendkívüli módon megkeserítve a Körös partján pihenni vágyók mindennapjait.

A térségünk idegenforgalmát kedvezőtlenül befolyásoló jelenség megszüntetésére illetve elfogadható mértékű csökkentése érdekében a közvélemény, az érintett önkormányzatok és a horgászszövetség nyomására augusztus 6-án a Szarvasi Városháza tanácstermében „Békalencse Konferenciá"-t tartottak.

A meghívottak széles köre alkalmas volt arra, hogy a Holtág állapotával a lehető legátfogóbban foglalkozzanak.

Az előadások megkezdése előtt Szöllösi Istvánné országgyűlési képviselőnk kért szót. Az ország 1997. évi költségvetési tervezetéről elmondta, hogy az idegenforgalmi bevételek növekedése ellenére sem kerül az ágazat jobb helyzetbe, javasolni fogja az országgyűlésnek egy Idegenforgalmi Minisztérium vagy legalább egy Hivatal felállítását és ehhez kéri a támogatást.

A tanácskozáson az alábbi előadások hangzottak el.

1. Önkormányzati kezdeményezések a kialakult helyzet megoldására a Körös-völgyben. Előadó: Dr. Demeter László polgármester

2. A kizárólagosan állami tulajdonban lévő holtágak és a holtágakon jelentkező problémák. A technika az üzemeltetés és a közérdek. Összefüggés a vízgazdálkodási funkciók és a holtág járulékos hasznosítási formái között. Üzemelési, fenntartási lehetőségek a KÖVIZIG területén.

Előadó: Dr. Goda Péter igazgató

3. A Szarvas-Békésszentendrési holtág 1995-96 évi üzemrendjének ismertetése.

Előadó: Megyeri Mihály szakmérnök

4. A Szarvas-Békésszentendrési holtág vízminőségi célállapotával kapcsolatos környezetvédelmi elképzelések.

Előadó: Körös Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség, Harangi Péter

5. Halgazdálkodási tevékenység tapasztalatai a holtág DNY-i ágán, összefüggésben a vízminőséggel, vizinövényzettel.

Előadó: HAKI, Váradi László igazgató

6. A Holtág Fenntartó Társaságok megalakíthatóságára vonatkozó K-F program rövid ismertetése

Előadó: Éhn József VIZ-INTER Kft.

7. Kísérlet a hínárproduktum eltávolítására és a hasznosítására (GATE) a Peresi-holtágon (Töviskeszugban)

Előadó: GATE Mezőgazdasági Főiskolai Kar, Kruzsán József

8. Horgászok és a Holtágak kapcsolata. Kölcsönhatás a vizinövényzet és a halállomány között a Szarvas-Békésszentendrési holtágon a Horgászgyesületek Szövetsége által halasított szakaszon.

Előadó: Békés megyei Horgász Szövetség, Nemes László

9. Önkormányzati tulajdonban lévő holtágak üzemeltetésének és fenntartásának gyakorlati tapasztalatai

Előadó: Gyomaendrőd Önkormányzat, Gurin László

10. Önkormányzati elképzelések a holtágak hasznosításával kapcsolatban. Jegyzői hatáskörben megtehető, a holtág vízminőségi állapotát javító intézkedések számbavétele.

Előadó: Békésszentendrési Polgármesteri Hivatal, Sinka József polgármester

11. Természeti értékek (védett v. védelmet igénylő növények) a Szarvas-Békésszentendrési holtág élővilágában.

B É K A

Előadó: Tirják László igazgató
Fakultatív program: Holtágak (video) 30' GALA Művelődési Filmstúdió

Helyszíni szemle (Katalin II. sétahajóval)

Közöljük Sinka József előadását.

Önkormányzati elképzelések a holtág hasznosításával kapcsolatosan

Hosszú, mintegy 30 éves folyamat eredménye az, hogy a holtág mára a vízgazdálkodási feladatokon túl jóléti célokat szolgál a pihenés, üdülés turizmus, sport elsőszámú színtere.

A Holtág 70%-a békésszentendrési közigazgatási területre esik. Jelenleg - beleértve a Síratoói holtágot is - **9 üdülőterület található** a területen, ebből

a **vízparti telkek száma 1208, beépített 697**, ezek a tulajdonosok potenciális adófizetők.

További tervek között szerepel a békésszentendrési strand melletti **üdülőfaló felépítése**, s a Síratoói holtágban mintegy **40 telekből** álló új üdülősor kialakítása. A szabadon maradt többi terület kárpótolt földtulajdonosoké illetve községi célokat szolgál elsősorban horgászati lehetőséget teremt, miután az Önkormányzat több földterülettel nem rendelkezik, ezért hosszabb távon csak arra számíthatunk, hogy a telkek száma nem változik a beépítettség mértéke fog növekedni. **A hasznosítással kapcsolatban szólni kell a víziturizmusról.**

A holtágon 2 kajakszakosztály működik, elsősorban a versenysporttal foglalkoznak, évente 2 komoly sportversenyt rendeznek, egyre több hajókölcsonzással foglalkozó vállalkozás van véleményem szerint a holtág területén lévő sportha-

jók csónakok beültszáma meghaladja az **500-at**.

Egyre több a különböző túrákon résztvevő a holtágon végig evező turista, tervünkben szerepel a **ki- és beszálláshoz szükséges feltétel biztosítása**. Itt kell megemlítenem az **ANNA ligeti hidat műtárgyat**, szerencsétlen megoldásnak tartjuk, nagyobb hajóval nem átjárható.

A fentiekből is látható, hogy a holtág meghatározó tényezője térségünknek egyik **legfontosabb vonzereje**. A turizmus fejlesztése a holtág mentén fekvő települések **létérdeke** erre épülnek a szolgáltató **vendéglátó vállalkozások** s a térségi turizmus fejlesztő koncepciója is.

A víz minősége tehát alapvető kérdés, annak romlása, beleértve a jelenlegi állapotot, **felbecsülhetetlen mértékű anyagi kárt okoz** nem beszélve annak társadalmi hatásával, ami viszont **helyi szinten politikai kérdés**.

Nem túlzás a Szarvas és Vidéke újság „**Katasztrófa**” minősítése. Információim szerint és saját tapasztalatom szerint is a turisták tömegesen hagyták és hagyják el ezt a vidéket, a szentendrési strand **100%-ban használhatatlan**.

Önkormányzatunk továbbra is a holtág jóléti hasznosításában érdekelt és bízik benne, hogy a jelen állapot **csak pillanatnyi** nem ismétlődő jelenség és gyorsan visszanyeri **régi varázsát**.

Mit tett az Önkormányzat azért, hogy a holtág vízminősége javuljon?

Önkormányzatunk **ellátja** az 1995. évi LIII. törvény IV. fejezetében leírt a helyi Önkormányzatok

LENCSE

környezetvédelemmel kapcsolatos feladatokat.

- Biztosítjuk a **környezet védelmét** szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátjuk a hatáskörbe utalt hatósági feladatokat.

- A rendezési tervvel összhangban az illetékességi területre érvényes **aktualizált környezetvédelmi** (köztisztasági) program kidolgozás alatt (a 3/1974. (XII.11.) számú Tanácsi rendelet módosítása).

A környezetvédelmi program **összhangban** a törvény 47.§-a a-j pontjában foglaltakkal megoldást talál a **csapadékvíz-elvezetés, szennyvízkezelés, -gyűjtés, -elhelyezés** stb. kérdésre.

- További **szennyezőforrás megszüntetése** irányában tett előrelépés az, hogy a **Központi Környezetvédelmi** alapról nyert finanszírozással a jelenlegi **illegális szemételep rekultivációja** megoldódik.

- A jegyző mint I. fokú hatóság **betartja** az Építésügyi Szabályzat (OÉSZ) és a helyi építésügyi előírás **szennyvíz és csapadékvíz elvezetésére** vonatkozó előírást. További szennyező forrással nem kell számolnunk.

Az elmúlt 15 évben a község **szennyvízprogramja** jó ütemben haladt és komoly eredményeket ért el.

Megépült **24,5 km gravitációs szennyvízcsatorna** ezzel a község **75%-a** csatornázott. Megépült és 1 év óta üzemel a **400 m³/nap** kapacitású **eleveniszapos biológiai tisztítómu**, a keletkező iszap teljes stabilizációjával.

A korszerű technológia biztosítja, hogy a kibocsátott tisztított **szennyvíz megfelel** a mai **legszigorúbb követelményeknek**

és kapacitása **hosszú évekre** megoldja a község gondjait.

A vízmű **alkalmas a szippantott szennyvíz** fogadására és tisztítására. A mű jelenlegi kibocsátása csak **150 m³/nap**, környezetvédelmi rendeletünkben kívánjuk **ösztönözni**, hogy minél többen használják.

A csatornaépítés folytatása **megrekedt**, a pénzügyi források hiánya és az Önkormányzat **súlyos anyagi** gondjai miatt bár a következő öblözet kiviteli tervei rendelkezésre állnak.

Ennek ellenére úgy érzem, hogy a hasonló méretű települések között **igen előkelő** helyet foglalunk el a **csatornázottság**ot illetően.

Az üdülőterületen első lépésként az **üdülőfalú felépítésével a Gondalaposi üdülő sor** csatornahálózatra való rákötése **realizálható**.

A sporttelep **ezévből** lett rákapcsolva a hálózatra.

A többi üdülőterületen marad a **szippantás**, saját gépkocsival rendelkezünk (1 hónapon belül üzembeállhat), és a **folyamatos szigorú ellenőrzés**.

Végül **engedjenek meg néhány szubjektív észrevételt, javaslatot**. Szerénytelenül állíthatom, hogy a jelenlévők közül és egyáltalán, a legtöbbször én jártam a Holt-Körösön, **1961-től** napjainkig **kajakosként és edzőként** február végétől október végéig szinte naponta. Ez alatt a **35 év** alatt az alábbi mérőföldköveket tudnám kiemelni a Holt-Körösről: **60-as évek eleje**: a víz tiszta, iható, **60-as évek közepétől** szarvas város urbanizációjával szinkronban a víz állapota fokozatosan romlik a beengedett **szennyvíz** termálvíz miatt a **80-as évek elejére** elérte a teljes pusztulás állapotát. Főleg az

algásodás jelentkezett. A **80-as évek második felében** megépül a Szarvasi Szennyvíztisztító nyomóvezetéke a Hármas-Körösbe **fokozatos ugrásszerű javulás** tapasztalható.

90-es évek első felében a PHARE program keretében megépült műtárgyak a nagyobb vízhozam vízcsere jótékony hatása miatt a víz ismét tiszta.

95-ben elkezdődött a hínárosodás. 96-ban folytatódott a békalencse véleményem szerint **véletlenszerű, hatása katasztrofális**.

A közvélemény az üdültulajdonosok **telefonokkal, levelekkel, személyes megkereséssel ostromolnak tehetetlenséggel vádolják** az Önkormányzatokat és a vízügyi igazgatóságot. Nagyon nehéz kezelni az ügyet, hiszen folyamatosan az az érzésem, hogy **igazuk van**.

Véleményem szerint a **mai tanácskozásnak akkor lesz értelme** és mindenki ezért várja, ha **néhány órán belül intenzív ürítéssel látványosan kimosatják a Köröst**. Nem kell félni a halaktól, azok az **árral szemben úsznak**.

- A Holtág **működési szabályzatát** ki kell **egészíteni a rendkívüli esetek** kezelésével (békalencse invázió) és órákon belül alkalmazni, szükség esetén. Ha külön **figyelőszolgálat** szükséges és erre a gátőr **képtelen** 2-3 fő közmunkás biztosítását az Önkormányzatunk foglalkoztatja.

- A **békalencsét** ott kell **felszámolni**, ahol **keletkezik**, nem pedig a fél országot sőt még a szomszédos országot is szennyezi. Ezt ebben a formában nem bírnánk karbantartani, és biztos vagyok abban, hogy **nemzetközi egyezmények** sem engedik meg ezt a magatartást, lásd olajszenyvedés vízbekerülése után hatalmas erővel és nagy propagandával

látványosan felszámolják a szennyeződést.

- Végül, ha egy **szál madzaggal** 50 m szélességben fel lehet fogni a békalencse továbbvonalását, akkor nem tudom elképzelni, **hogyan kerülhetett át a szivornya előtti merülőfal**on, itt kell keresni a **megoldást és a felelősséget**.

A Holt-Körös gyöngye **vízmozgású területein a Bikazugi és a Siratói holtágban nincs**, vagy alig van ebből a sok bosszúságot okozó vízínövényből.

Köszönöm a figyelmüket! Az előadásokat követően fórumra került sor, ahol megfogalmazódott az, hogy a Szarvas-Békésszentandrás holtág speciális helyzetű, öntözővíz szolgáltató, halászati, tájvédelmi jóléti és sport célokat, funkciókat lát el egyidőben. Meg kell határozni a célállapotot ahhoz, hogy a további teendőkre programot lehessen készíteni, ezt követően kerülhet sor a támogatások megszerzésére.

A tanácskozás végén, miután Goda Péter vízügyi igazgató vízről is megtekintette a holtágot, megállapította, hogy a nagytömegű vízínövényt nem lehet kitermeléssel eltávolítani, az átöblítést és nádvágó gépek bevetését javasolta. Az akció végrehajtásával a Szarvasi Vízügyi Szakasz mérnököt Megyeri Mihályt bízta meg. Hosszabb távon korszerű merülőfalat, az elhasználandó szivornyák cseréjét, növényevő halak telepítését, és az ilyen esetek kezelésére a működési szabályzat kiegészítését fogalmazta meg.

A szokatlan jelenségre a kutatóknak is meg kell keresniük a magyarázatot.

E cikk megjelenésekor remélhetőleg már múlt időben beszélhetünk a békalencséről.

Sinka József
polgármester

AZ IPARTESTÜLET

1993. évi LXXVI. törvény a szakképzésről (kivonat)

Ezen kivonat a szakképzésben résztvevő gazdálkodó szervezet és a tanuló jogait, köteleseit és juttatásait tartalmazza.

IV. Iskolai rendszerű szakképzés

15.§ (3) A gyakorlati képzés a szakképző iskolával kötött megállapodás, továbbá tanuló-szerződés alapján folytatható, ahol a gyakorlati követelményekre való felkészítés jogszabályban előírt feltételei biztosítottak.

16.§ (1) A szakképző iskolában az első szakképesítés megszerzésére irányuló elméleti és gyakorlati képzés a tanuló számára ingyenes.

(2) A gazdálkodó szervezet a gyakorlati képzés megszervezéséért, végzéséért és a gyakorlati képzés feltételeinek biztosításáért nem kérhet és nem fogadhat el költséghozzájárulást, illetőleg költségtérítést.

Az e tilalmat megszegő gazdálkodó szervezetet a gazdasági kamara legfeljebb öt évre eltilthatja a gyakorlati képzésben való részvételtől.

17.§ (4) Az egyedi munkahelyre beosztott tanuló gyakorlati képzését és felügyeletét szakirányú szakképesítéssel, legalább két-éves szakmai gyakorlattal rendelkező, büntetlen előéletű személy láthatja el.

21.§ (1) A tanuló a gyakorlati képzés keretében csak a programban meghatározott feladat ellátására kötelezhető, egészséges, biztonságos körülmények között.

(2) A tanulót a képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban részesíti a gazdálkodó szervezet, illetve az oktatásért felelős személy.

22.§ (1) A képzési idő: fiatalok esetében a napi 7 órát, nagykorú esetében napi 8 órát nem haladhatja meg.

(3) Fiatalkorú napi képzését 6-22 óra között kell megszervezni, a napi gyakorlati idő megkezdése előtt legalább 16 óra pihenőidőt kell biztosítani.

23.§ (1) A tanuló gyakorlati képzésére nem kerülhet sor:

a.) elméleti képzési napokon,
b.) a szakképző iskolai által szervezett, olyan rendezvények

ideje alatt, amelyeken minden tanuló részvétele kötelező.

c.) köztes- és befejező szakmai vizsga napjain.

24.§ (1) A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező.

(3) Ha a tanuló gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja a képzési idő 20%-át, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja, melyhez a gazdálkodó szervezet hozzájárulása szükséges.

(4) Az évfolyam megismétlésétől a gazdálkodó szerv javaslatára és a nevelőtestület döntése alapján el lehet tekinteni.

25.§ (1) A gazdálkodó szervezet a tanuló gyakorlati képzéséről köteles foglalkozási naplót vezetni.

(2) A foglalkozási naplónak tartalmaznia kell a szakmai tevékenységet, az erre fordított időt és a tanuló értékelését.

(3) A foglalkozási naplót a szakképző iskola felkérése alapján betekintésre rendelkezésre kell bocsátani.

26.§ Ha a napi gyakorlati képzési idő a hat órát meghaladja, akkor a munkaközi szünetet a képzési időn belül kell biztosítani a tanuló részére.

32.§ (1) Tanuló-szerződést a tanuló köthet, aki:

a.) az előírt tankötelezettségének eleget tett.

b.) a szakképesítésre előírt előképzettségi és egészségügyi feltételeknek megfelel.

34.§ (1) A tanuló-szerződés megszűnik:

a.) a szakmai vizsga sikeres letételével.

b.) a szakképző iskolából való kizárással.

c.) a gazdálkodó szervezet jogutód nélküli megszűnésével.

d.) a gazdálkodó szervezet eltiltásával.

e.) a tanuló halálával.

35.§ A tanuló-szerződés megszüntethető:

a.) közös megegyezéssel.

b.) felmondással.

36.§ A tanuló-szerződést a tanuló és a gazdálkodó szervezet csak közös megegyezéssel módosíthatja.

37.§ (1) A gazdálkodó szervezet a tanuló-szerződést akkor mondhatja fel, ha

a.) a tanuló elégtelen tanulmányi eredmény miatt a képzési idő alatt másodszor ismétli az évfolyamot.

b.) a vizsgakövetelményeknek a vizsga megismétlésével sem tesz eleget a tanuló.

c.) lényeges kötelezettségét a tanuló szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi.

(2) A gazdálkodó szervezet a tanuló-szerződést nem mondhatja fel:

a.) a tanuló betegségének időtartama alatt.

b.) üzemi baleset, táppénzre jogosultság teljes ideje alatt.

c.) terhesség ideje alatt.

38.§ (1) A tanuló a tanuló-szerződést az illetékes területi gazdasági kamarával történt egyeztetést követően indoklás nélkül bármikor felmondhatja.

39.§ (1) A felmondást írásban kell közölni.

40.§ (1) A tanuló-szerződés megszűnéséről a gazdálkodó szervezetnek a gazdasági kamarát és a szakképző iskolát értesítenie kell.

(2) A gazdálkodó szervezet igazolást köteles kiállítani a gyakorlati képzésben eltöltött időről és a megszerzett ismeretekről.

40.A.§ Kiskorú tanuló esetén a tanuló-szerződés megkötéséhez, felmondásához és módosításához be kell szerezni a szülő, illetve a gyám írásbeli hozzájárulását is.

A tanulókat megillető juttatások, kedvezmények

Oktatási szünet, pihenőidő

41.§ (1) a.) A tanulót tanévenként (évfolyamonként) legalább 30 nap oktatási szünet, tizenkilencedik életévének betöltéséig ezen felül további öt nap illeti meg.

b.) Szakmai vizsgára való felkészülési idő tíz nap.

(2) A vizsga sikerétől függetlenül egy ízben - amelyet közvetlenül a vizsga előtt - a gyakorlati képzés idejének terhére kell kiadni.

(3) Az oktatási szünetet lehetőleg egybefüggően kell kiadni.

42.§ (1) A tanulót betegsége idejére naptári évenként tíz nap betegszabadság illeti meg.

(2) Betegszabadsága időtartamára a tanuló részére pénzbeli juttatásának 75%-a jár.

A tanuló pénzbeli juttatása

44.§ (1) A tanuló-szerződés alapján a gazdálkodó szervezet a tanuló részére pénzbeli juttatást köteles fizetni.

(2) Havi mértéke a mindenkori minimálbér legalább 10%-a.

(3) A pénzbeli juttatást utólag, a munkaügyi szabályok figyelembevételével kell kifizetni.

45.§ (1) A pénzbeli juttatás a tanulót a képzés teljes időtartamára - ideértve a tanulóknak járó oktatási szünet időtartamát is megilleti.

(2) Ha a tanuló-szerződés hónap közben jön létre, vagy szűnik meg, a pénzbeli juttatás időarányos részére illeti meg a tanulót.

47.§ Jogalap nélküli kifizetés esetén a tanulótól a munkajogi szabályok szerint lehet visszakövetelni a kifizetett pénzbeli juttatást.

Egyéb juttatások

48.§ (1) A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben kedvezményes étkeztetés, munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha), tisztálkodási eszköz, utiköltségtérítés illeti meg.

Kártérítési felelősség

49.§ (1) A tanuló kötelezettségeinek vétkes megsértésével a gazdálkodó szervezetnek okozott kárt köteles megtéríteni.

50.§ (2) A tanuló gondatlanságból okozott kár értékének 50%-át köteles megtéríteni. A kártérítés mértéke azonban nem haladhatja meg a tanuló pénzbeli juttatásának egyhavi összegét.

51.§ A tanuló-szerződéssel kapcsolatos jogviták elbírálása bíróság hatáskörébe tartozik.

Az 1995. évi CVI. tv. 4.§ (2) alapján szakmunkástanuló-képzést végző adóalanynál tanulóként - minden megkezdett hónap után 3.000 Ft-tal az adóalap csökkenthető, valamint a képzés során az oktatással kapcsolatosan ténylegesen felmerült, számlával igazolt kiadásai, költségként elszámolhatók.

HÍREI

Tájékoztató

a Békés Megyei Kézműves
Kamara által szervezendő
mestervizsgákról

1. Vizsgáztatás célja:

A szakmai tevékenységek magasabb szintű gyakorlása, a tanulók képzésének a szakmai követelményekhez igazodó oktatása, valamint az ágazati miniszter működési feltételeinek biztosítása érdekében történik a vizsgáztatás.

2. Mester cím:

Az a természetes személy, aki állam által elismert szakképesítéssel rendelkezik, szakmájában a vizsgakövetelményeknek megfelel, elsajátította a vállalkozás gyakorlásához - vezetéséhez, és a tanulóképzéshez szükséges ismereteket. A mester jogosult e címet üzleti levelezésében és cégtábláján feltüntetni.

3. Mestervizsga

3.1. Jelentkezés feltételei:

- A rendeletben meghatározott szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkezik.

- Meghatározott szakmai gyakorlattal - általában 5 év - rendelkezik.

3.2. Vizsga részei:

- Szakmai elmélet: szakismeret (technológia), anyagismeret, szakrajz, szakmai számítás, munka- és környezetvédelem.

- Szakmai gyakorlat

- Vállalkozási (iparjogi) ismeretek

- Pedagógiai (munkapedagógiai) ismeretek

A vizsga letehető írásban (pl. szakrajz, kalkuláció) és szóban.

4. Mestervizsgadíjai:

- Szakmai elmélet és gyakorlat: 18.500 Ft

- Vállalkozási ismeretek: 6.000 Ft

- Pedagógiai ismeretek: 6.000 Ft

Összesen: 30.500 Ft

A vizsgarészek külön-külön is letehetőek.

A vállalkozási és pedagógiai ismeretek szakmától függetlenül azonosak.

5. Felkészülés a mestervizsgára

5.1. Egyéni felkészüléssel

5.2. Tanfolyami előkészítő történő részvétellel (a Békés Kézműves KHT. szervez felkészítő tanfolyamot.)

6. Vizsgáztatás egyéb költségei:

6.1. „Egységcsomag”: 3.500 Ft (áfás áron), amely tartalmazza a jelentkezési lapot, a szakma követelmény szintjét, ajánlott irodalmat, vállalkozási és pedagógiai jegyzetet.

6.2. hitelesítési díj: 500 Ft, amely magában foglalja a jelentkezéskor benyújtott másolatok hitelesítését.

7. Mestervizsgáztatáshoz kapcsolódó jogszabály:

1/1990.(IX.19.) KHVM rendelet a gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételiről.

84/1990.(IV.27.) MT rendelete az építőipari kivitelezési tevékenység gyakorlásáról.

1/1996.(I.9.) FM-NM-IKM együttes rendelete az élelmszer-előállító hely irányítója részére előírt képesítésről.

További információkat a Békés Megyei Kézműves Kamaránál [Békéscsaba, Kossuth tér 8. Telefon/fax: (66) 441-215] lehet személyesen vagy telefonon kérni.

Felhívjuk a vállalkozók

figyelmét, hogy a Kézműves Kamarai tagdíjat

lpartestületünknel is be lehet fizetni.

Az itt befizetett

tagdíjakból az

lpartestület részéről a Kamarával kötött együttműködési megállapodás alapján.

Ügyfélfogadási idő: Fő út 16. sz. alatt kedden és pénteken 17-19 óráig.

Tanulók felvételi rendszere 1996/1997. tanévre

1. Együttműködési megállapodás alapján:

A szakképző iskola és a vállalkozó között jön létre. A tanulót a törvényben előírt jogok, kötelezettségek valamint juttatások megilletik. Kivételt képez a pénzbeli juttatás időtartama, amely csak a nyári összefüggő szakmai gyakorlatra jár. A tanulók felvételénél a szakképző iskolák felvételi keretszámait tölthetik be, gyenge tanulmányi eredmény alapján a felvételizőt elutasíthatják. A gyakorlati oktatás tárgyi és személyi feltételének ellenőrzését az iskola területileg illetékes gazdasági kamarával közösen végezheti. Az együttműködési megállapodás egy példányát célszerű a kamaránál nyilvántartásba venni.

2. Tanulószerződés alapján:

Az oktatási törvény előírásai 16 éves kortól teszik lehetővé a megkötést, amely a vállalkozó és a tanuló illetve törvényes képviselője között jöhet létre. A területi kamarának a gyakorló munkahelyet minősíteni kell, az illetékes osztály szakemberei által. Amennyiben az oktatásra alkalmas a gyakorlóhely, a szerződés a kamara képviselője előtt megkötendő. A tanulószerződéssel felvett tanulót elméleti oktatásra az iskolának fogadnia kell. A

tanulószerződést a kamaránál nyilvántartásba kell venni, a képzés ellenőrzését az iskolával közösen célszerű végezni.

3. A felvételnél betartandó határidők:

3.1. a vállalkozó tanulóképzésének és tanulószerződés megkötésének igény-bejelentési határideje: **a tanévet megelőző év december 31.**

3.2. a tanuló jelentkezése az iskolába

határidő: **február 15.**

3.3. az iskola elbírálása a tanuló felé:

határidő: **április 9-ig**

3.4. a tanulószerződés, illetve az együttműködési megállapodás megkötésének határideje: **az illetékes iskola beiratkozásának napja**

Az lpartestület Békésszentendrasi, Fő út 16. sz. alatti ingatlanából a Fő utcára néző középső 25 m²-es helyiség, valamint az udvari részen egy 25 m²-es és egy 60 m²-es helyiség bérbe kiadó.

*Érdeklődni: személyesen vagy telefonon kedden és pénteken 17-19 óra között.
Telefon: 312-388*

A békésszentendrasi lpartestület mérlegképes könyvelővel egyszeres könyvelést vállal.

Érdeklődni:

személyesen vagy telefonon kedden és pénteken 17-19 óráig lehet.
Telefon: 312-388

Új vállalkozás beindításához szükséges nyomtatvány kapható!

A Béke úti Tápboltban darák, szemesek, tápok, kiegészítők nagy választékban kaphatók.

Cím: Békésszentendrasi, Béke u. 10. Telefon: 312-453

E hirdetési szelvény bemutatójának 3 q feletti vásárlás esetén ingyenes házhozszállítás!

A GAZDAJEGYZŐ

A földtulajdonosé a vadászati jog

Vadásztársaságunk önálló társasággá 1967. évben alakult. A megalakulás szűkös anyagi feltételek között jött létre. Tagsági hozzájárulás, külső segítség a vadászat szeretete tenniakarással jellemezte tagságunkat. Társaságunk lépésről lépésre fejlődött, gyarapodott. Fontos szempontnak tartottuk a vadgazdálkodást, vadvédelmet élőhelyek megtartását, bővítést. Vadászterületünk községünk területe, mely kezdetben 7400 ha, jelenleg 6603 ha, mely területcsökkenés a hétvégi üdülőtellek - zártkertek kialakításával csökkent. Területünk kizárólagosan apróvadás terület fácán, nyúl, fogoly, vadkacsa és őzre szorítkozik. Jelenleg rendelkezünk 1 vadászterülettel - 1 vadásztanyával, kevés vadfölddel. Igyekeztünk az elvárásoknak megfelelni községünk hasznos tagjai, társasága lenni. Nagyon sok társadalmi munkával biztosítani a vadlétszámot, mesterséges fácán némi fogoly neveléssel a kipusztulóban lévő két vadfajt (természetes) pótolni. Jelenleg is 2500 db nevelt fácán nevelése folyik. Rendszerváltást követően a nagy bizonytalanság jellemezte társaságunkat, hosszú évek után végre megszületett az új Vadászati Törvény, mely új felállítást, átalakulást jelent.

Vadászati Törvényről

Az Országgyűlés 1996. június 18-i ülésén meghozta a vad védelméről, vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvényt.

(Megjelent a Magyar Közlöny 1996. 53. számában.)

Helyszűke miatt sajnos a nagyterjedelmű 100 §-ból álló törvényt csak kivonatossan tudjuk az olvasókat, főleg a földtulajdonosokat tájékoztatni.

Mint sokak előtt ismeretes, a törvényjavaslatot hosszú szakmai és politikai vita előzte meg. A vitát főleg a vadászati jog földtulajdonhoz való tartozásánál, a vadászterület legkisebb nagyságánál, a vad az államé vagy uratlan jószág le-

gyen - ezekben a kérdésekben merültek fel.

Végül is a törvény most már mindezekre választ ad. A vadászati jogot a földtulajdon jog elválaszthatatlan részeként, a vadászterület földtulajdonosainak biztosítja. A vadászterület legkisebb mértéke összefüggő 3000 hektár, mely terület átmérője legalább 3000 méter kell, hogy legyen. A vad továbbra is az állam tulajdonában maradt. A törvény 1997. március 1-napjával lép hatályba és helyezi hatályon kívül a jelenlegi vadászati törvényt.

Így a fenti határidőig kell a vadászterületek határát meghatározni. Az átmeneti rendelkezés alapján a kialakítandó javasolt vadászterület határát tartalmazó térképet 1996. augusztus 1. és szeptember 1. között az Önkormányzatok hirdető tábláján a földtulajdonosok megtekinthetik.

Ezek után a földtulajdonosokban jogosan felmerülhet az a kérdés, hogy a vadászati jogával hogyan él, illetve hogyan hasznosíthatja.

A hasznosítás szabályait a törvény szabályozza. Kimondja a törvény, hogy a vadászati jog hasznosításának minősül annak bérbe, illetve haszonbérbe adása is. A hasznosítás módjáról, feltételeiről a földtulajdonosai tulajdoni hányaduk arányában szótöbbséggel határoznak és ilyen arányban viselik a terheket, valamint részesednek annak hasznából. A vadászati jogot tíz évre szóló vadgazdálkodási üzemterv előírásai szerint lehet gyakorolni vagy hasznosítani, melynek elkészítéséről a jogosult köteles gondoskodni és felel a vadgazdálkodási üzemtervben foglaltak végrehajtásáért.

A vadkárok, valamint a vadban okozott károk megelőzése érdekében a vadászati törvény részletesen szabályozza a szükséges eljárásokat, kötelezettségeket, tennivalókat.

Hirdetmény, mely a Polgármesteri Hivatal faluújságán ki-

függesztésre került, ezt itt közlésesszük, mellékelve a vadászterület térképét, melyen területünk 25. számú.

HIRDETMÉNY

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV törvény 98.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján a Békés Megyei Földművelésügyi Hivatal - mint vadászati hatóság - a mellékelt térképen megjelölt határokkal, vadászterületet alakított ki, és azt az érintett önkormányzatoknál kifüggeszti. A kifüggesztés időtartama: **1996. augusztus 1. - 1996. szeptember 1.**

Ezt követően **kilencven napon belül** az érintett tulajdonosok a törvénynek a társult vadászati jogra vonatkozó szabályai alkalmazásával meghozott döntésükkel önálló vadászterület kialakítását vagy a javaslatban szereplő vadászterület-határ módosítását kezdeményezhetik.

A határidő elmulasztása jogvesztő. Amennyiben a határidőn belül kifogást nem terjesztenek elő a vadászati hatóság határozatban megállapítja a vadászterület határát. Kifogás előterjesztése esetén a határ megállapításáról a vadászati hatóság legkésőbb **1997. február 1-jéig** határoz.

A vadászati jog - mint vagyoni értékű jog - a földtulajdon elválaszthatatlan részeként a vadászterületnek minősülő terület tulajdonosát illeti meg. (3.§)

A földhaszonbérleti szerződések önmagukban a vadászati jogra vonatkozóan nem érvényesíthetők, kivéve ha a vadászati jog hasznosítására a tulajdonos a bérlő felé jogszerűen nyilatkozott.

Ha a vadászterület több személy - ide értve a Magyar Államot is - tulajdonában van, a vadászati jog a vadászterület tulajdonosait közösen (társult vadászati jog) illeti meg (4.§)

A törvény 12.§-a szerint:

- Társult vadászati jog esetén a földtulajdonosai a vadászterü-

let kiterjedésének megállapításánál figyelembe vett összes földterület - ideértve a medret is - összes tulajdonosának a tulajdoni hányadarányában számított szótöbbséggel kell határozni a következő kérdésekben:

a.) a tulajdonosi képviselő formájáról, a képviselő személyéről

b.) a vadászterület határának megállapítására, megváltoztatására irányuló megfelelő tartalmú kérelem előterjesztéséről

c.) a vadászati jog gyakorlásának, illetőleg hasznosításának módjáról, feltételeiről.

Társult vadászati jog esetén a vadászati jogot a jogosult gyakorolhatja, vagy haszonbérbe adhatja.

A társult vadászati joggal kapcsolatos kérdésekben hozott döntéseket írásba kell foglalni és két tanúval hitelesített okirat egy példányát tizenöt napon belül a vadászati hatóságnak meg kell küldeni (13.§)

A társult vadászatra vonatkozó döntések meghozatalát a tulajdonosoknak a kialakítandó vadászterület tulajdoni hányada alapján számított egyharmada kezdeményezheti. A kezdeményezőnek a vadászati hatóság és az érintett települések önkormányzata hirdetőtábláján legalább harminc napra hirdetményt kell közzé tennie. A hirdetménynek tartalmaznia kell a kialakítandó vadászterület térképi megjelölését, a határozathozatal helyét, időpontját és tárgyát, valamint a képviselőre szabályaira való figyelmeztetést is

Érvényes határozat csak a hirdetményben megjelölt határnapot követő hatvan napon belül hozható. (14.§)

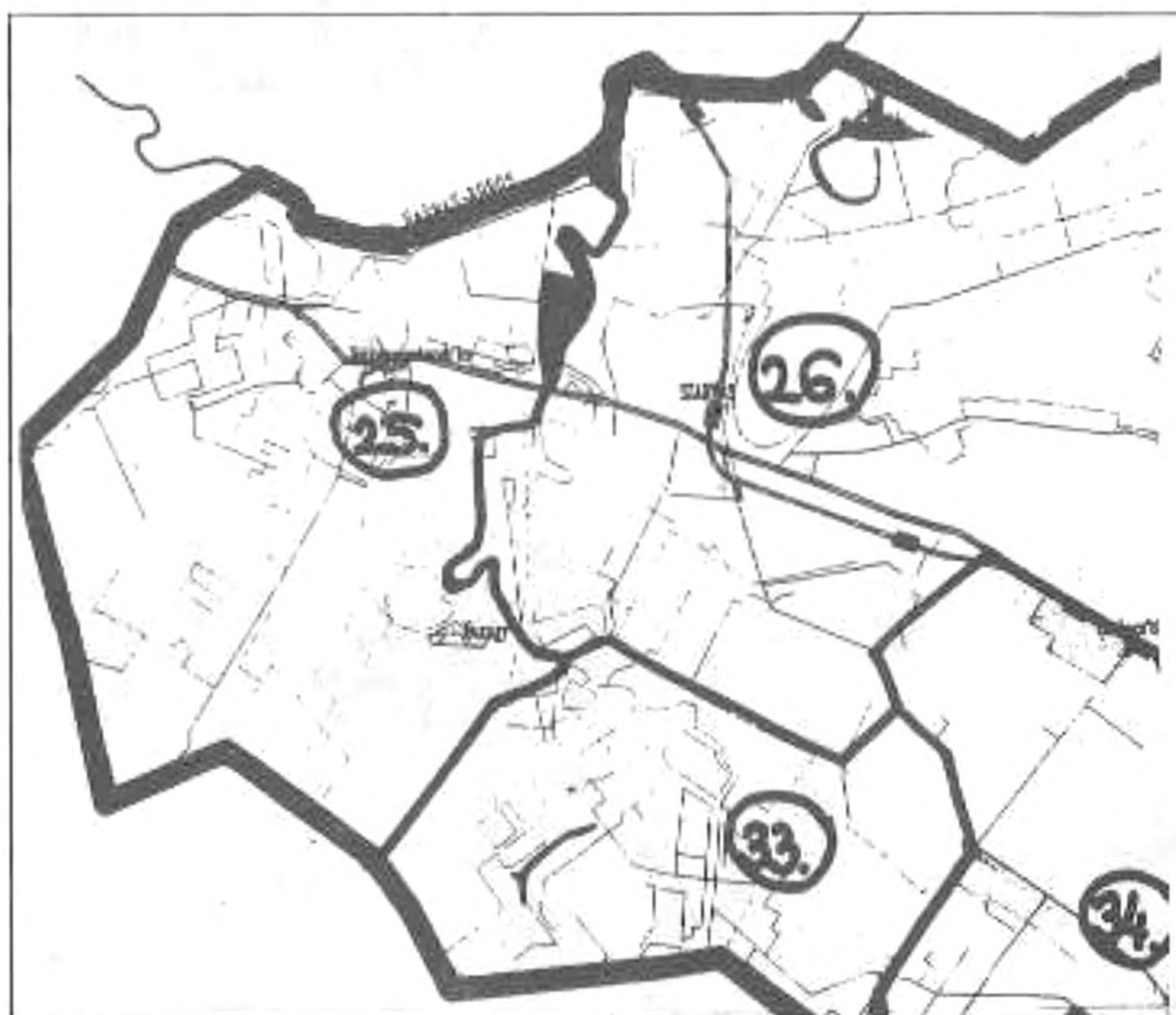
A vadászterületen belül külön-külön harminc hektár tulajdonnal nem rendelkező földtulajdonosoknak közös képviselőre kell gondoskodniuk. A harminc hektárt meghaladó földtulajdonnal rendelkezők saját jogon nyilatkoznak. Az érintett föld fekvése szerinti település jegyzője

HÍREI

teszi meg a tulajdonos törvényes képviselőjeként a szükséges jognyilatkozatot azon harminc hektár alatti tulajdonosok nevében, akik közös képviselőtől nem gondoskodtak, illetve azon harminc hektárt meghaladó földtulajdonosok nevében is, akik a határozathozatalban nem vettek részt és képviselőtől sem gondoskodtak. (14.§)

A határozatok a vadászterület mindenkori tulajdonosát a vadászati jog használatba adása esetén a használati szerződés időpontjának lejártáig, egyébként a vadgazdálkodási üzemterv érvényessége idejéig kötik.

A földtulajdonosok a tulajdoni hányad arányában viselik a vadászati jog gyakorlásával vagy használatával kapcsolatos terheket, valamint részeseznek annak használatából. (12.§)

FELHÍVJUK AZ ÉRINTETT FÖLDTULAJDONOS FIGYELMÉT, HOGY A HIRDETÉMÉNY KIFÜGGESZTÉSÉTŐL SZÁ-

MÍTOTT 90 NAPON BELÜL A TÁRSULT VADÁSZATI JOGRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK SZERINT HOZÁK MEG DÖNTÉSÜKET A

VADÁSZTERÜLET KIALAKÍTÁSÁRA, ILLETŐLEG A MELLÉKLETBEN SZEREP-LŐ VADÁSZTERÜLET ESETLEGES MÓDOSÍTÁSÁRA.

A HIRDETÉMÉNY KIFÜGGESZTÉSÉNEK DÁTUMA 1996. augusztus 1.

Dr. Papp Tibor
hivatalvezető

Igyekeztünk röviden tájékoztatni a földtulajdonnal rendelkező lakosságot társaságunkról. Mi, mint a Vadásztársaság együtt maradunk, a területre 10 éves bérleti szerződést kötünk. Egyeztetésre véleménycserére lakossági fórumot szervezünk, melynek időpontjáról értesítéssel leszünk.

TESSEDIK VT.
Békésszentandrás

NINTEN-DÓZIS

Sok szeretettel köszöntjük az Olvasót a nyári szünet utolsó hónapjában. Ilyenkor kap észbe a dják, hogy milyen hamar itt a suli, de ha marad egy kis ideje, akkor javasolom ugorjon le a Kölcsonzöbe kicsit játszani, szerintem nem fogja megbánni. Mint ahogy az a másfél-két tucat gyerkőc sem bánta, mikor is beneveztek a Kölcsonzö július 28-án megrendezett bajnokságán. Róluk szól most ez az írás.

A bajnokság reggel 9-re volt tervezve, bár már 8 órakor elkezdtünk csoportosulni benn. Most két kategória állt a versenyzők rendelkezésére: gokart Marioval és haverjaival, és foci az INTERNATIONAL SUPERSTAR SOCCER DELUX nevű kazettával. A Mariokart-ra a már rég megszokott

nagy tömeg várt, de azért a foci sem árválkodott. A verseny vége kora délutánba húzódott, de senki nem halt éhen, se szomjan, hála a finom szendvicseknek és a hideg üdítőknek. Köszönet érte, Ági néni és Tamás! Sok izgalmat hozott mind a versenyzőknek, mind a közönségnek a két kazetta, főleg a foci, a sportágtól elvárható fordulatokkal. Mint mondtam a bajnokság egész délutánig tartott, ezalatt többször is előfordult hangos felmorajlás, amely valakinek győzelmet, vagy éppen vereséget hozott. Ezért egész idő alatt valóságosan izgott a terem, a Mariokart-on nagyban ment a „killer-ke-dés”, a focin (ISSD) pedig 11-esek, piros lapok potyogtak. A díjak se voltak kutyák: 1000 Ft-os kölcsönzés, ugyanez

500-zal, kedvezmények, különdíjak. Azt hiszem jobban nem is nagyon sikerülhetett volna! A végső pozíciók elnyeréséhez a megszokott kieséses módszert alkalmazták, ez volt a végső küzdelem, a Final Kombar. A döntőbe pontjaik alapján a Mariokart-ból az első nyolc, az ISSD-ből pedig az első négy versenyző kerülhetett be. Itt már szinte mindenki a körmeit rágta vagy éppen megpróbálkozott egy nehézkes nevetéssel. Csak utána lélegezhattünk fel, ahogy az utolsó meccsnek is vége lett. Itt most azoknak a versenyzőknek a nevét közlöm, akik bejutottak a döntőbe, és akiknek ismert beceneve van egymás közt vagy éppen Szarvason, az ottani kölcsönzöben, a neve után olvashatjátok. Hát lássuk őket:

Mariokart GP:

1. Szabó Lóránd (Killer)
2. Lancsa Péter (Lancia)
3. Borzován Balázs (xxx)
4. Molnár Miklós (Mickey)
5. Nyemecz Zsolt (Nyemi)
6. Borgulya Zsolt (xxx)
7. Borzován Csaba (Joggolo)
8. Szín János (Jana)
9. Rózsavölgyi Viktor (Vikike)
10. Dorogi Zoltán (Zola)
11. Kis Gábor (Gabala)

International Superstar Soccer D.:

1. Debreceni Péter (Debby)
2. Szabó Lóránd (Killer)
3. Borgulya Zsolt (xxx)
4. Dorogi Zoltán (Zola)

Ők voltak a legügyesebbek... sok szerencsét máskor is, fiúk!

FEJEZETEK BÉKÉSSZENTANDRÁS SPORTTÖRTÉNETÉBŐL - XV. fejezet INTÉZŐBŐL LETT BALSZÉLSŐ KÉT GÓLJA MEDGYESEGYHÁZÁN

Az 1959-60-as bajnoki év már az indulásnál újdonsággal szolgált. Sinka I. István foglalta el a megüresedett edzői kispadot, aki az előző szezonban 12 mérkőzésen szerepelt az I. csapatban. E bajnoki versengésről már több emléktárgy áll rendelkezésünkre, melyeket természetesen maradéktalanul leírni nem lehet. Ezért főként olyan mérkőzéseket, eredményeket említünk meg, amelyek valamilyen szempontból kiemelkedőek voltak.

Ekkoriban igazán ismeretlen dolog volt nálunk, hogy valahonnan igazoltunk volna játékost, most pedig ez történt. A Szarvasi SC-től jött hozzánk Paál Lajos, aki Nagyszénásról került Szarvasra, mint védőjátékos.

A szezon első mérkőzése 1959. augusztus 2. Hunyadi - Gyoma 1:1 (0:1)

Összeállítás: Apáti - Szalai, Ficzere I., Paál - Mrena, Kiss III. - Fekete, Megyeri, Kiss I., Ficzere II., Tóth III. Edző: Sinka I. István

Gól: Megyeri

Jók: Kiss I., Megyeri, Szalai
Krónika: „A vendégek vezetnek, majd szoros védekezés után a mérkőzés végéig Megyeri ügyes góllal egyenlít.”

Következett augusztus 23-án Mezőberény - Hunyadi 0:1 (0:0)

Vezette: Kliment

A krónika szerint Ficzere I. a mezőny legjobbjá volt és Tóth III. szédületes erejű szabadrúgás góljával nyertünk.

Ezután szeptember 20-án Mezőhegyesi Kinizsi - Hunyadi 4:1 (2:1)

Vezette: Szaffián

Összeállítás: Apáti - Szalai, Ficzere I., Paál - Mrena, Ficzere II. - Fekete, Kiss I., Megyeri, Tóth III., Csík

Jók: Megyeri, Kiss I., Ficzere II.
Gól: Kiss I.

Krónika: „Sportszerű és hallatlan gyors csatárjátékkal győzött az NB. III. felé tartó Kinizsi.” Ezen vereség kapcsán (mert ez már igazán annak nézhető) meg kell jegyeznünk, hogy eddig szoltunk nemcsak a győzelmeinkről, hanem elszenvedett veszteségeinkről is. Talán nem jártunk úgy, mint azon derék kisbíró az I. világháború idején, aki a kisdobbal nyakában járta az utcákat és a sarkokon megállva dobolt egy

strófát, majd előhúzza a dob szíjja alól a papírra vetett közleményt. (Mivel ekkoriban rádió nem volt, a haditudósítások is így jutottak el a lakossághoz.) Ez vele is így történt, sorolta az olasz front fényes győzelmeit és a súlyos veszte-

1952. augusztus 2. Hunyadi - Gyoma 1:1 (0:1)

Álló sor: Fekete, Megyeri, Kiss I., Ficzere II., Tóth III., Hamza Imre elnökségi tag

Előttük ketten: Mrena, Kiss III.

Térdel: Szalai, Ficzere I.

Elöl: Apáti, Paál

ségeket, melyeket csapataink okoztak az ellenségnek. Ekkor egy hang megállította és megkérdezte tőle: „Eddig a mi veszteségeink mik voltak?”

Rövid csend után választott a kisbíró dobverővel dél felé mutatva mondván: „Azt barátom odaát dobolják!”

Most pedig egy olyan győzelem következik, amely vereségnek is beillik.

Október 4. Hunyadi - Kondoros 4:2 (2:1)

Vezette: Varga

Gól: Megyeri (mesterhármas), Kiss I.

Krónika: „A 70. percben a kondorosi Kósa és Ficzere I. ökölvívásért kiálltva.” Sajnos ebből Ficzere I. számára 6 hónapos eltiltás következett. Ráadásul Kondoros óvott és az újrajátszást követelte. Ekkor azonban végre ismét győzött az ifi.

Hunyadi - Kondoros 2:1 (1:1)
Kiss V. - Tóvári, Harangozó, Aszódi - Fazekas L., Petrás - Lónyi, Hamza S., Ficzere III., Kiss III., Dorogi

Jók: Kiss III. (a mezőny legjobbjá)

Gól: Lónyi, Kiss III.

Hosszú idő óta nyeretlen volt a Hunyadi ifjú nemzedéke, ami nem véletlen, hiszen az előző fejezetekben többször találkoztunk az örömhírel, hogy az I. csapatban újoncot avattunk. Természetesen ezek a játéko-

Gól: Ficzere II. 2, Kiss I.

Essék szó ismét az ifiról, mert itt ismét érdekes esemény történt. Hunyadi - Végegyháza 7:0 (2:0)

Összeállítás: Kiss V. - Tóvári, Fazekas L., Tomanyiczka - Petrás, Ficzere III. - Vass, Aszódi, Harangozó, Babák, Dorogi

Krónika: „Kiss V. Pál a 75. percben elhagyta a kapuját és csatárként az ellenfél kapuját ostromolta, amiért büntetésként az edző idő előtt fürödni küldte.”

December 2. Hunyadi - Kondoros 4:0 (3:0)

Vezette: Kocsondi

Az összeállítás már negyedszer változatlan, úgy látszik az edző mindig megálmodta mit tegyen. Ez a mérkőzés az október 4-én lejátszott, fentebb már említett mérkőzés újrajátszása volt.

December 6. Mezőhegyesi MEDOSZ - Hunyadi 3:2 (1:1)

Vezette: Sós

Krónika: „A középhátvéd Paál nagyon bizonytalankodott, helyébe Ficzere II. lépett, azután már újabb gól nem esett.”

Jók: Szalai, Ficzere II., Kiss I., Megyeri

Gól: Szalai, Megyeri

A bajnokság állása az őszi szezon végén:

1. Békéscsabai Agyagipar 26 pont

2. Mezőhegyesi Kinizsi 25 pont

3. Békésszentandrás Hunyadi 18 pont

Igen rövid téli szünet után, jó felkészülés és korai tavaszi kezdés következett, méghozzá az Agyagiparnál, Csabán.

1960. február 28. Bcs. Agyagipar - Hunyadi 2:0 (0:0)

Vezette: Paulik („Kenedy”)

Összeállítás továbbra is az őszi és megszokott. Csak Paál helyett Mrena játszott. A 8. percben Tóth III. érvénytelen gólt rúgott. Jó játék után az őszi bajnok otthonában 2:0-ra kikapni nem nagyon fájdalmas.

Március 6. Hunyadi - Sarkad 2:2 (0:1)

Vezette: Csáki

Krónika: „Újoncavatás, méghozzá a kapuban, Petrás Ernő személyében, Apáti betegsége miatt. A pontvesztés nem a kapuson, hanem a csatárokon múlt.”

Jók: Mrena, Kiss I., Fekete

Gól: Kiss I. 2

sok az ifiből hiányoztak. Így amennyi öröm ott, annyi keserűség itt.

November 8. Battonya - Hunyadi 1:0 (0:0)

Vezette: Lévai

Krónika: „Az utolsó helyen tanúzó Battonya verte meg a II. helyen álló Hunyadi. Gyámoltalanságban szenvedtünk”

November 15. Hunyadi - Sarkadi MSE 0:0

Vezette: Csáki

Az összeállítás mérkőzések óta változatlan, talán kisebb hullámvölgybe kerültünk? A krónika felteszi a kérdést: „Vajon az edző mit lép erre a következőkben.”

November 22. Szeghalom - Hunyadi 1:2 (0:1)

Vezette: Ozsvár (Szolnokról)

Az összeállítás továbbra is változatlan.

Jók: Paál, Apáti, Kiss I.

Gól: Kiss I., Ficzere II.

Láthatjuk, hogy az edző úgy döntött, továbbra sem változtat a csapaton.

November 29. Hunyadi - Végegyháza 3:0 (3:0)

Vezette: Lévai

Jók: Paál, Szalai, Ficzere II.

Március 20. Hunyadi - Mezőhegyesi Kinizsi 2:1 (2:1)

Vezette: Mihályi (Szolnok)

Összeállítás: Apáti - Szalai, Mrena, Csík - Kiss III., Ficzer II. - Harangozó, Kiss I., Megyeri, Tóth III., Bagi II.

Jók: Tóth III. (a mezőny legjobbja) Ficzer II., Megyeri.

Gól: Tóth III. 2

Krónika: „Ismét újoncot avatunk Harangozó S. személyében, aki hasznos tagja volt a csapatnak. A 2. helyen álló Kinizsi egy félidőn át csak védekezett, Tóth III. villogott.”

Március 27. Kondoros - Hunyadi 3:2 (1:1)

Vezette: Paulik

Változatlan összeállításban, de újabb ha elhagytuk a hidat sűrűn vereséggel tértünk haza.

Jók: Ficzer II., Megyeri, Kiss I.

Gól: Kiss I. 2

Május 8. Hunyadi - Szeghalom 8:0 (2:0)

Vezette: Járasi

Összeállítás: Apáti - Kiss III., Mrena, Csík - Petrás, Ficzer II. - Fekete, Kiss I., Megyeri, Tóth III., Bagi II.

Jók: Ficzer II. (a mezőny legjobbja) Kiss I., Fekete

Gól: Kiss I. 5., Bagi II. 2, Tóth III.

A kiesés ellen küzdő vendégek csak egy félidőt bírtak. Az ifimérkőzés eredménye teljesen

azonos: Hunyadi - Szeghalom 8:0 (2:0)

Július 3. Bagi I. Imre nagy napja.

Most érkezett el az, amire titokban régóta várt. Mint intéző mindig zsebében tartotta az érvényes labdarúgó igazolását. A véletlen úgy hozta, hogy Ficzer I. és Mrena gépjármű vezetői vizsgán voltak Csabán. A mérkőzés kezdetére nem tudtak megérkezni Medgyesegyházára. Itt volt hát a várva-várt alkalom, végre hiányzott valaki a csapatból. „Miszter barátunk boldogan vetkőzött, öltözött, s egyhamar a kifutó csapatban volt.” (Bontovics II. Imre)

Apáti - Tóth III., Szalai, Bagi II. - Kiss III., Petrás - Fekete, Kiss I., Megyeri, Ficzer II., Bagi I.

Ilyen előzmények után sodródtak a hihetetlen események.

Medgyesegyháza - Hunyadi 1:3 (0:1)

Vezette: Csáki

Jók: Bagi I. és az egész csapat

Gól: Bagi I. 2, Ficzer II. (Kiss I. 11-est hibázott)

Alig múlt egy éve, hogy ezen a pályán Sinka I., a mostani edző visszafiatalodott. Most ugyanezt tette az intéző, aki világéletében védőjátékos volt. Itt pedig, mint csatár 2 gólt rúgott,

nem másnak, mint Kecskésnek a híres NB-s kapusnak. Ő a mérkőzés végén alig bírt magával s ezt kiabálta zokogva: „Csak azt szégyellem, hogy ez az öreg rúgott nekem kettőt.” Ezek közül az egyik olyan volt, hogy az említett „öreg” annyira tisztán és jó helyzetben volt, hogy beszólt a kapuba: „Na, mutasd meg komám, hova rúgjam!” Bagi I. ekkor 40 éves volt. A két gól nem csupán a szerencse ajándéka, hanem a szerencse tisztelete volt. Mert ő megtisztelte azzal, hogy várta és mindkét alkalommal jó helyen.

Ficzer II. gólja is ritka látvány volt. Az ideges Kecskés kézből kirúgása lecsett a 16-os vonal előtt álló Ficzer II. elé, aki kegyetlenül visszarúgta neki a labdát.

Az ifik az egy évvel azelőttinél jobb eredményt ért el. Akkor 13:0 volt az eredmény, most csak 10-et kaptunk. Ez egy nagyon újonc íli volt Vass Sándorral a kapuban. Rájuk talán később még büszkének is lehetünk.

Július 10. Hunyadi - Mezőberény 4:1 (3:0)

Vezette: Bognár

Gól: Ficzer II. 3, Bagi II.

Ez volt az utolsó forduló. A már kiesett vendégek hamar

megadták magukat, mi viszont gólaránnyal a 4. helyen végeztünk..

A táblázat a bajnokság végén:

1. Bcs. Agyagipar 45 pont

2. Mezőhegyesi Kinizsi 37 pont

3. Sarkadi Kinizsi 36 pont

4. Békésszentandrás Hunyadi 32 pont

Továbbra is várjuk segítségüket, észrevételeiket! Minden eddigi segítőnk tevékenységét hálással köszönjük! Jó szórakozást, hasznos időtöltést kívánunk!

-mi-

1996. július 7-én
életének 74. évében
elhunyt

Sárkány Lajos

a Hunyadi MSE
labdarúgó csapatának
hajdani intézője.

Emlékét megőrizve
örök búcsút veszünk
tőle!

Sportbarátai és a
Hunyadi MSE

Simon Fiala '96 a versenyzők szemszögéből

Talán még sokan emlékeznek a július 13-14-én Békésszentandrás megrendezett Simon Fiala Tibor Emlékversenyre. Nagyon szép békésszentandrás eredményeknek lehettek tanúi azok, akik részt vettek a versenyeken. Hogy hogyan vélekedtek a versenyző fiatalok a szervezésről, helyezésekről és önmagukról, most megtudhatják.

A lányok: **Sindel Anna** - Másodszor veszek részt ezen a versenyen, ami azért jó, mert itthon van, de a többihez viszonyítva is a jó szervezésű versenyek között van. 2000 méteren III. lettem, de nem vagyok elégedett. Igaz, hogy olyanok lettek az elsők és másodokok, akik Dunaújvárosban nagyon megvertek. A helyezéssel sem vagyok elégedett, de úgy érzem, javultam.

Sinka Dóra - Jó a verseny. Vannak hasonló emlékversenyek, azokhoz képest nagyon színvonalas. Nem lettem dobogós, mert erős volt a mezőny. Én a középmezőnyben érzem magam. Elégedett vagyok a teljesítményemmel.

Szító Katalin - Tetszett a verseny, jól éreztem magam. Hatodik lettem. Elégedett vagyok az eredményemmel, a dunaújvárosi versenyhez képest javítottam is.

A fiúk: Abban mindnyájan egyetértettek, hogy a szervezés jó, csak

a hajócserevel vannak gondok, főleg párosban.

Az eredményekről:

Nagy Károly - Elégedett vagyok a 10.000 méterrel és a párossal is. Remélem a Magyar Bajnokság is ilyen sikeres lesz.

Nuver Attila - Az egyes 500 méter, ahol V. lettem, lehetne jobb, de az 1000 és 5000 méteren lezajlott versenyeredményemmel (III. és II. helyezés) elégedett vagyok.

Patkó Róbert - A 2000 méteren elért V. hely nem volt valami jó eredmény, viszont a rövidebb távokon, 500 és 1000 méteren elért II. helyezésem, valamint a páros 500 méter I. hely nagyon jó.

Nuver Gábor - Elégedett vagyok magammal, mivel 500 méteren, 1000 méteren és páros 500 méteren is I. helyezést értem el.

Szító Ákos - 1000 méteren igen nagy ellenfelet győztem le. Hol ő a győztes, hol én. Most nekem sikerült. 500 méteren tetszett a táv, de ez nem volt olyan erős mezőny.

Békésszentandrás legeredményesebb versenyzője Nuver Gábor lett.

Gratulálunk minden versenyzőnek és reméljük, hogy a jövő évi versenyre a hajógondok is megoldódnak.

-p-

Wichmann Tamás üzenete a szentandrásfi fiatalokhoz!

A kajakverseny díszvendége volt Wichmann Tamás, a kilencszeres világbajnok és olimpiai 2. 3. helyezett kenus.

Igazán megtisztelő volt a számunkra, ahogyan a világhírű sportember elfogadta a meghívásunkat és ezzel jelentősen emelte a kajakversenyünk színvonalát és reméljük, hogy kedvező benyomásokkal távozott községünkben.

Készségesen tett eleget minden kívánságnak, majd arra kértem, hogy páromdatos üzenetet írjon a Szentandrás Híradó olvasóinak. Ő rövid gondolkodás után az alábbi üzenetet vetette papírra.

A „füzes” szigeten a part mellett baráti társaságban élvezem a júliusi vasárnap délutáni békéjét. A víz, ami a majdnem szigetet öleli, nem határ, mint inkább lehetőség ahhoz, hogy a világot megismerjem. (Nekem már sikerült.)

Innen kinézve, mint egy kiindulópont, kerek, mint a mesebeli erdő, megfordul a fejemben, hogy itt a víz és a környék nyugalma ad e az itt élő fiataloknak lehetőséget arra, hogy építsék lelküket, testüket. Pesti klub, ahol jómagam és sporttársaim naponta vízre tettük a kenut, bevallom nem volt jobban

felszerelve, mint amit nálatok tapasztaltam. A magunk ötleteivel és azok megvalósításával gazdagítottuk a munkánk értékét. Aki korábban indult el a kikötőtől, igyekezett előnyre szert tenni, az üldözők pedig már játékból is feladatnak tekintették, hogy az elől haladót beérjék. A Dunán visszafelé pedig hangos csevegéstől volt hangos a vízfelület. „Álmodtunk” nőkről, versenyről, lányról és ki tudja miről még.

Ha itt Szentandrás, a Körös kajak lehetőségét hasonlítanám az ország vagy bármely európai vízi lehetőséggel, bevallom itt is azon a szinten lehet készülni és működni, amint olimpiai és világbajnokságok eredményei, a magyar versenyzők páratlan sikerei fémjelzi. Szeressétek ezt a környezetet, szeretni lehet és kell.

Fogjátok hát a lapátot, vár a víz, élvezétek a hajó siklását, a szél simogatását és az érkező fáradtság fájdalma kedveteket ne vegye el, hogy a nap nap után végzett munkát lebénítsa.

Sok szép napot a Körös partján a vizeseknek.

GYERMEK OLDAL

Solymosi Ilona

Az aranykirálylány

Messze-messze volt valamikor két magas hegy, s mindkét hegy tetején egy-egy palota. Az egyik színarany volt, ebben lakott az aranykirály, a másik tiszta ezüst, ebben pedig az ezüstkirály.

Történt egy nyári alkonyon, hogy az ezüstkirály daliás fia kinézett ablakából, s a szemközi palota ablakából pedig egy olyan gyönyörűséges leány nézett ki, hogy olyant még nem látott. Arany volt a ruhája, de még földig érő hullámos haja is.

- Ki vagy te, gyönyörű leány?

- Még ezt sem tudod te, ezüstország közönséges lakója? Én az aranykirály egyetlen leánya vagyok, hogy merészelt zavarni? - szólt és nagy hirtelen becsukta az ablakát.

A királyfit nagyon elszomorította ez a gőgös válasz, de még sokáig figyelte az aranypalotát, hátha megláthatja a gyönyörű leányt. De az bizony késő estig a tükör előtt ült és hosszú aranyhaját fésülte.

Este, amikor a hold sétájára indult a csillagos égen és az öreg király aludni készült, fia elmesélte kalandját.

- No, szegény fiam, kár, hogy megláttad azt a leányt, mert téged is biztosan megbabonázott, mint azt a sok híres vitézt, akik kezéért versengtek -, szólt a király.

- Pedig apám, vagy az aranykirálylány lesz a feleségem, vagy senki más - szólt a királyfi.

Másnap reggel szedett a palota kertjében egy nagy csokor ezüstrózsát és átment a szomszéd palotába, annak is a századik szobájába. meg is találta a ki-

rálylányt. Most is gyémánttükre előtt ült és fésülte aranyhaját, mely mint a fátyol oly lágyan vette körül karsú alakját.

A királyfi csak nézte, szólni sem tudott.

- Hogy volt bátorságod idejönni, és mit akarsz? - kiáltott haragosan a leány.

- Ezt a csokor rózsát hoztam neked, szépséges királylány - szólt a királyfi. - Nézd, úgy csillognak, mint a te két gyönyörű szemed, illatuk pedig olyan, mint lágy aranyhajad illata. - Ezzel letette a rózsákat egy kis aranyasztalkára, a királylány mellé. A rózsák pedig csillogtak-villogtak, édes illatuk betöltötte a szobát.

- Az én szépségemet ezekkel a közönséges ezüstrózsákkal mered összehasonlítani? Takarodj a rózsáiddal együtt! - kiáltott haragosan a leány. A csokrot a földre dobta, majd aranycipőjével ráta-
posott.

Hát uramfia, mi történt? Zúgó szél támadt és az aranypalota recsegve-ropogva összedőlt, nem maradt belőle több, mint egy ládára való arany. És a királylánnyal vajon mi lett? Ő is szélhullt és az ezüstkirályfi ámúlva látta, hogy a szíve helyén egy űr van: nem volt szíve sehol. Nem is búsult utána egy percig sem, feleségül vett egy ezürtleányt és boldogan élnek talán ma is.

Az aranyat pedig, ami a nagy palotában maradt, megmutatták ezüstország lakóinak, hogy lásák mi történt a gőgös és szívtelen lánnyal, aki többre becsülte a csillogó aranyat az igaz szeretetnél.

Tasnádi Varga Éva

Kelep-kelep

Napsugárka néz a tóra,
vízbe gázol most a gólya,
s egyik lábán áll, csak áll:

- De szép ez a nyári táj!
susogó sás, lengő nádszál,
ugye te is visszavárnál?
fészkem ősszel itt maradt,
kabátot varrt rá a fagy,
kristályszemű hópihécske
átfestette szép fehérre,
hideg szél is fújta, fújta,
megfoltozta aztán újra,
s négy fiókám ül most benne
reggeliért kelepelve...

Gólyamadár vízbe gázol:

- Kis halacska, csak nem fázol?
halászatok, amíg lehet,
csöröm csattog: Kelep-kelep!
messze van az este még,
nyár van, nyár, és kék az ég.

REJTVÉNY

A békapapa és négy csemetéje legyekre vadásztak. A kis Breke egyet talált, a többiek többet. Ki hány legyet fogott, ha békapapa így brekegte el a vadászat történetét. Én kétszer annyit fogtam, mint Breke, Briki 2-vel kevesebbet nálam, Brekeke ugyanannyit, mint Briki és Breke. Összesen 33 legyet fogtunk.

Júliusi rejtvényünk helyes megfejtése: 60-féleképpen tudnak lakni.

Előző havi rejtvényünkre helyes megfejtés nem érkezett.

Rejtvényünk támogatója a

SPORT

KAJAK-KENU

Országos Utánpótlás Bajnokság

A versenyszezon legfontosabb versenyére, a bajnokságra versenyzőink napi két edzéssel készültek, melyen kimagasló eredmények születtek. A legnagyobb érdeklődéssel Szitó Ákos szereplését vártuk, hiszen tudtuk, hogy esélyes a győzelemre is. De ugyanígy esélyes volt a szegedi Börzsök Balázs és a tiszaujvárosi Boros Attila

igaz végig vezettem, de az utolsó métereken sikerült legyőzőm Boros Attilát. Nagyon örülök, hogy sikerült mindkét számban győzni."

Kimagasló siker ez a kettős győzelem szakosztályunk életében, ami sok örömet szerzett mindenkinek.

Dicséret illeti a többi versenyzőt is, akik pontszerző helyen

Szitó Ákos a kétszeres magyar bajnok

is. Ők hárman messze kiemelkednek a többiek közül és az idén már körbeverték egymást, de a legfontosabb verseny most volt. Tét a bajnoki cím!

Az első napon pénteken rendezték az 500 m-es versenyt. Rögtön a rajt után élre állt Ákos, de szorosan követte őt a két vetélytárs. Az igazi verseny 400 méter után kezdődött - Börzsök Balázs hatalmas finisbe kezdett, de Ákos is tudott újítani, így mintegy méteres előnnyel elsőként haladt át a célvonalon.

A másnapi 1000 m-es versenyről így beszélt Ákos: „Kétféle taktikát beszéltünk meg edzőmmel Bagaméri Lászlóval. Az első lényege, hogy az elejétől akkora előnyt szerzek, ami elég lesz a célig, vagy pedig hétszázig együtt haladunk és akkor több erőm lesz a finisre. Végül ez az utóbbi jött be,

végeztek, bekerültek a bajnoki mezőny döntőjébe.

Csapatunk 40 bajnoki pontot szerzett és ezzel 42 egyesület közül a 26. helyezést értük el.

Eredmények:

K-1 kölyök fiú IV. 1000 m 1. Szitó Ákos

K-1 kölyök fiú IV. 500 m 1. Szitó Ákos

K-2 serd. fiú V. évf. 1000 m 5. Nuver Gábor

K-1 serd. fiú V. évf. 500 m 7. Nuver Gábor

K-2 serd. fiú VI. évf. 500 m 6. Nuver Gábor-Patkó Róbert

K-2 serd. fiú VI. évf. 1000 m 8. Patkó Róbert-Nagy Károly

K-1 férfi ifi VII. évf. 5000 m 8. Nuver Attila

K-1 kölyök leány III. évf. 2000 m 8. Sindel Anna

K-2 kölyök leány IV. évf. 500 m 8. Sindel Anna-Sinka Dóra

MK-1 gyermek leány I. évf. 2000 m 10. Szitó Katalin

Simon Fiala Emlékverseny

25. alkalommal rendeztük meg a hagyományos Simon Fiala Tibor Emlékversenyt július 13-14-én.

14 egyesület 582 nevezése mellett az utóbbi évek egyik legszínvonalasabb versenyét rendezhettük meg. Különösen a gyermekkategóriákban volt magas az indulók létszáma, de a felnőtt férfi 10000 m-en 16 fő, a 200 m-en pedig 33 fő indult.

A Simon Fiala kupáért megrendezett 10000 m-es verseny egyedüli az országban és ezért népszerű. Kupát nyerni nagy rang. Az oldalán az összes eddig győztes neve, ahol világbajnokok is szerepelnek. Az idei győztes - megismételve a tavalyi sikerét - az MTK-s Varga Károly lett. Jutalma a kupa mellé a Simon Fiala Tibor plakett (Mladonyiczky Béla szobrászművész alkotása), valamint pénzdíj, amit Simon Fiala Szabolcs ajánlott fel.

A 200 m-es versenyre az EMO Bt. ajánlott fel pénzdíjat. A páros versenyen rendkívül látványos, izgalmas párharcoknak lehetünk tanúi.

A legizgalmasabb a döntő volt, ahol a tavalyi világbajnok békési Pankotai Gábor centiméterekkel nyert a szarvasi Kohut Pál előtt. Igazi „presztizs” csata volt kettőjük között.

A pontversenyt az MTK sportolói nyerték, a mi versenyzőink 176 ponttal a 4. helyen végeztek, 5 első, 4 második, 5 harmadik helyezést szerezve.

Nagymértékben emelte versenyünk színvonalát Wichman Tamás jelenléte. A világhírű sportoló még ma is nagyon népszerű és méltán példakép a fiatalok számára.

Amikor megjelent a versenyen és díjat adott át, a legnagyobb taps őt köszöntötte. Köszönjük, hogy elfogadta meghívásunkat. A versenyt támogatók nélkül nem tudtuk volna megrendezni, érmeiket, tiszteletdíjakat adni és ezért megköszönjük a támogatásukat: Dr. Simon Fiala János, Simon Fiala Szabolcs, Vasipari Szövetkezet, EMO Bt., Sarkadi Cukorgyár, Körös Aqua Bt., HAR-POL Bt., Körös-Text Kkt., Körös-Tej Szövetkezet, Mezőmag Gmk., Apáti N. Ferenc, Peca-Sport Horgászbolt, Kabai György hajóépítő, Tímár István Oroszlány, Bencsik János, Hutnágner Lajosné, Békés megyei KKSZ, Szitó Ákos, Körös Vendéglő.

FIGYELEM!

Új, kiváló minőségű képeslapok jelentek meg

Békésszentandrásról!

Exkluzív légi felvétel is!

Keresse a boltokban!

TOP VIDEO SHOP VIDEO A CSÚCSON

augusztusi megjelenések:

- A skarlát betű
- Desperado
- Ace Ventura 2.
- Veszélyes Kölykök
- Szerélem a fehér házban
- Dr. Jekyll Junior
- A lányom nélkül soha

Szarvas, Szabadság út 28/2.
Békésszentandrás, Hunyadi u. 7.

LABDARÚGÁS

Az ifjúsági csapat

Állnak: Sinka István edző, Varga László edző, Csipai Zoltán, Turna Tamás, Kuszi Adrián, Kovács Gergő, Dorogi Róbert, Boros Szabolcs, Ambrus Attila, Taskó Attila, Abrus Zoltán Sportköri elnök

Guggolnak: Farkas Roland, Szopka György, Szín Tamás, Ambrus Zoltán, Kiss Csaba, Farkas Péter

Elöl: Domján László

Július 22-én kezdte meg a felkészülést a bajnoki rajtra a Hunyadi SE labdarúgó csapata. Azóta több előkészületi mérkőzést játszottak és heti 4 edzéssel készülnek az augusztus 10-i bajnoki rajtra.

A bajnokság műsora:

- 2. forduló: augusztus 17. 17 óra Puztaföldvár - Bsztrandás
- 3. forduló: augusztus 24. 17 óra Bsztrandás - Körösladány
- 4. forduló: szeptember 1. 16.30 óra Békéssámszon - Bsztrandás
- 5. forduló: szeptember 7. 16.30 óra Bsztrandás - Magyarbánhegyes
- 6. forduló: szeptember 14. 16.30 óra Újkígyós - Bsztrandás

- 7. forduló: szeptember 21. 16 óra Bsztrandás - Gádoros
- 8. forduló: szeptember 28. 16 óra Kondoros - Bsztrandás
- 9. forduló: október 5. 15 óra Bsztrandás - Kétegyháza
- 10. forduló: október 13. 15 óra Kunágota - Bsztrandás
- 11. forduló: október 19. 14.30 óra Bsztrandás - Kaszaper
- 12. forduló: október 27. 13.30 óra Méhkerék - Bsztrandás
- 13. forduló: november 2. 13 óra Bsztrandás - Kétsoprony
- 14. forduló: november 10. 13 óra Szabadkígyós - Bsztrandás
- 15. forduló: november 16. 13 óra Bsztrandás - Gyulavári

A PALETTA üzletház kinálatából

- Trinát fehér 1/1 775 Ft
- 5/1 3.600 Ft
- Cell barna 1/1 490 Ft
- Héra 16/1 3.150 Ft
- Diszperzit 16/1 3.280 Ft
- Tilatex 16/1 2.950 Ft
- Domestos 750 ml 199 Ft
- Ariel 3,6 kg 1.150 Ft
- AMO szappan 49 Ft
- Libero Unisex 325 Ft
- PVC padló 2 m 1.300 Ft-tól
- Rozella ruhaszárító 1.000 Ft
- Flamingó ruhaszárító 1.380 Ft
- Tapéták, öntapadós tapéták széles választékban!

Cím:

5540 Szarvas, Vasút u. 62.

Telefon: (66) 312-462

Már most gondoljon a télre!

Az energia áremelés előtt vásárolja meg téli tüzelőjét a szentendrési Tüzeptelepen. Minőségi tüzelőkkel és az építőanyagok széles választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Megrendelést is felveszünk az árukra.

Nyitvatartás:

hétfő-péntek: 7.30-16.00 óráig

szombat: 7.30-12.00 óráig

Telefon:

(06-20) 246-933,
(66) 313-484, 311-492

Bagi János

tüzelő és építőanyag kereskedő

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentendrési Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: a Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Palotai Gabriella, Molnár Imre, Fabó István, Sinka Csaba

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19
NYTSZ: 372/2/1995